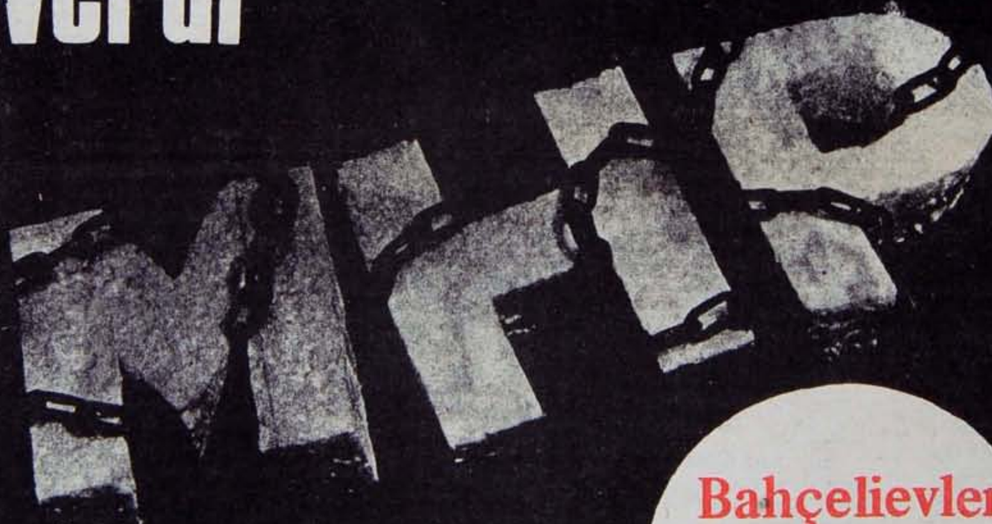
BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 226 6 AĞUSTOS 1979 7.5 LIRA

Suçlu yine yakayı ele verdi

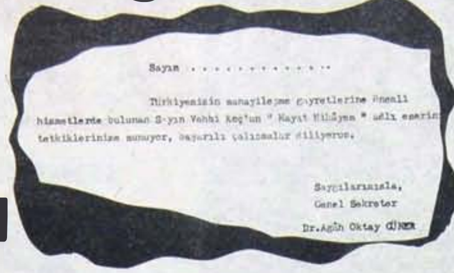
Bahçelievler vahşeti fai erinin idamı isteniyor

MESS, İŞKOLUNDAKİ BAĞIMSIZ SÖZLEŞMELERİ FARUK SÜKAN'A ŞİKAYET ETTİ

TÜRKEŞ'İN ORTADAN KAYBOLMASI HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILMALIDIR

(Sayfa 11)

Türkeş'in sağ kolu Güner, Koç'un danışmanı

Sayın ....

Türkiyemizin sanayileşme gayretlerine önemli hizmetlerde bulunan S-yın Vehbi Koç'un " Hayat Hikâyem " adlı eserini tetkiklerinize sunuyor, başarılı çalışmalar diliyoruz.

Saygılarımızla,
Genel Sekreter
Dr.Agâh Oktay GÜNER

Tüted: 'Helsinki kararları eksiksiz uygulansın'

TÜTED Genel Merkezi, Helsinki Sonuç Belgesi'nin imzalanmasının dördüncü yıldönümü nedeniyle kamuoyuna bir açıklama yaptı. 30 Temmuz 1975'de Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de, Avrupa'da ve dünyada sürekli barış, güvenlik ve yumuşamanın sağlanması, gerginliğin azaltılması ilkelerini imzacı bütün devletlerin kabul ettiği Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, 1 Ağustos günü çalışmalarını tamamlamış ve hazırlanan Temel Belge 35 ülke tarafından imzalanmıştı.

TÜTED Genel Merkezi, yumuşamanın derinleştirilmesi yolunda atılmış olan bu tarihi toplantının yıldönümünde yaptığı açıklamada, özetle şu görüşlere yer verdi:

"Türkiye'nin imzaladığı belge, dünya sosyalist sistemi başta olmak üzere barış ve ilermeden yana tüm güçlerin, dünya barışı ve güvenliğini garanti altına alması yolunda emperyalizme karşı elde ettikleri bir başarıdır. Bu başarı 60 yıldır sürdürülen barış politikasının kararlı ve tutarlı uygulanmasıyla gerçekleşmiştir.

"Emperyalizm ve saldırgan NATO çevreleri silahlanmayı alabildiğine körüklüyor. Silahlanma yolunda kapitalist hükümetlerin harcamaları akıl almaz boyutlara ulaşırken, emkçilerin gelirleri yıldan yıla düşmekte, ekonomik kültürel kalkınmaları tökezlenmektedir.

"Halkımız soğuk harp politikasının körüklenmesini değil, harp ocaklarının söndürülmesini, barışın ve güvenliğin sağlanmasını bağımsız, barışçı bir dış politika izlenmesini istiyor.

"Helsinki konferansında kabul edilen tarihsel belgenin kararlarının titizlikle uygulanması yolunda tüm ilerici güçlerin, yurtseverlerin eylem birliği kurmaları, MC gibi CHP ağırlıklı hükümetin de gizlemeye çalıştığı Helsinki sonuç belgesinin en geniş kitlelere yaymaları gerekiyor."

Agâh Oktay Güner, MHP'nin ağır topu liderlerinden, faşist ideolojinin geliştirilmesinde önemli görevler üstlenmiş etkin kişilerinden. Onun, böylesine önemli görevlerle donatılmış "yetişmiş" bir kadro olmasının, büyük sermaye için her zaman kolay bulunmayan bir olanak olduğuna da kuşku yok. Agâh Oktay Güner'in bu "yeteneklerini" değerlendirmek isteyen büyük, tekelci burjuvazi, onu Ankara Ticaret Odası Genel Sekreterlik makamına getirdi, oturttu. Büyük burjuvazi bu kadrosunun hem uzmanlaştığı alandaki bilgilerinden yararlandı, hem de onu yedek bir potansiyel olarak tuttuğu faşist ideolojinin yayılmasında kullandı.

Agâh Oktay Güner, üstlendiği işi iyi yapacağını gösterdi. Ankara Ticaret Odası Genel Sekreterliği'nde bulunduğu sırada, faşist yazarların kitaplarını birçok kuruluşa yazılar yazarak tavsiye etti, bu kitaplardan örnekler gönderdi. Faşist propaganda yayınlarını tavsiye ettiği kuruluşlar arasında, *Kara Kuvvetleri Komutanlığı Lojistik Başkanlığı* da bulunuyor. Agâh Oktay Güner'in tavsiye ettiği kitaplar ise şunlar:

* *Hayat Hikayem, Vehbi Koç İstanbul- 1973.*
* *93 Moskof Harbi ve Başımıza Gelenler, Mehmet Arif Bey, İrfan Yayınevi, İstanbul-1973, Önsöz: Alparslan Türkeş.*
* *Devleti Kuran İrade, Emin Işık, Hareket Yayınları, İstanbul - 1971.*
* *Milliyetçi Türkiye-Milliyetçi Toplumcu Düzen, Doç. Dr. Kurt Karaca, Çınar Yayınevi, Ankara - 1971.*

Agâh Oktay Güner gibileri, yukarda da belirttiğimiz gibi, tekelci büyük burjuvazinin yedekte bulundurduğu, besleyip büyüttüğü kadrolar. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Rahmi Koç da bu görüşte olduğunu geçtiğimiz günlerde bir kez daha yineledi. Rahmi Koç, ABD emperyalist çevrelerinin görüşlerini yansıtan, üç ayda bir yayınlanan "Leaders" adlı derginin temmuz-ağustos-eylül aylarını kapsıyan son sayısında, "Türkiye'ye ancak Türkler yardım edebilir" başlıklı yazısında *"Ülkeyi idare etmek üzere yeni bir liderlik kadrosuna duyulan susamışlık"* 'tan söz ediyor.

Rahmi Koç, ekonomik sorunlar üzerinde durduktan ve hükümetten hoşnutsuzluğunu dile getirdikten sonra bir çözüm olarak öneriyor bu düşüncenin, Vehbi Koç tarafından paylaşıldığına da hiç kuşku yok.

Koç Holding'in, yeni liderler diye sözettiği faşist kadroları bugünkü bir seçenek olarak ortaya atmasında, CHP ağırlıklı hükümetin tehdit edilmesi de bulunuyor mu? Ayrıca, bu seçenek, MHP'nin demokratik güçler tarafından kuşatıldığı günlerde ona güvence vermeyi de amaçlamaktadır...

Rahmi Koç'un yazdıkları basında geniş bir biçimde yeraldıktan sonra, Ecevit'in tepkilerine yolaçtı. Ecevit, seçimlere yönelik olarak çıktığı gezilerde yaptığı konuşmalardan birinde, "bazı çevrelerin" parayla hükümet yıkmaya çalıştığını, kendi buyruklarına evet diyecek bir liderlik kadrosu oluşturmak istediklerini ve yabancı iş çevrelerini Türkiye'nin içişlerine müdahale etmeye çağırdıklarını söyledi. Ecevit doğru söylüyordu ama, kendisinin de bugüne dek emperyalist finans kuruluşlarının sözünden çıkamaz hale geldiğini, suçladığı çevrelerin desteğine, emekçi kitlelerin desteğinden daha fazla önem verdiğini ve hükümette kalmanın tek çaresi olarak aynı çevreleri küstürmemeye çalıştığını unutuyordu...

İşte Ecevit hükümetinin bugüne kadar ki tutumu, Agâh Oktay Güner gibilerinin, faşist kadroların korunup güçlendirilmesi çabasının işine geliyor, bunlara elverişli bir zemin yaratıyordu. O halde kavranması gereken bir sorun var ortada: CHP ağırlıklı hükümetin büyük, tekelci burjuvaziyle uzlaşan, ona teslim olan politikası, hiçbir zaman kendi sini kurtarmaya yetmeyecek, eninde
şlne yarayacaktır. Agâh Oktay Güner gibilerine fırsat vermemek için uyanık olmak gerek...

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni : Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel : 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL. Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. ● AVRUPA: Altı aylık (30 DM), Yıllık (60 DM) ● AMERİKA: Altı aylık 500 TL., Yıllık 1000.TL. ● AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

● Ödeme Adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

AYDIN'DA ALİ OKUR VE MUAMMER GÜLER'İN ANILARINA TÖREN DÜZENLENDİ

Aydın'da geçen hafta meydana gelen ve 36 kişinin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasında yaşamlarını yitiren Türkiye İşçi Partisi üyesi Ali Okur ile Muammer Güler'in anılarına bir tören düzenlendi. Tören'de Köy-Koop Genel Başkanı ile iki sosyalistin çalışma arkadaşları konuşma yaptılar. Köy-Koop Genel Başkanı, konuşmasında Ali Okur'un ve Muammer Güler'in "demokratik halk kooperatifçiliğinde sayısız hizmetleri bulunmuş militanlar olduğunu" söyledi. Törende konuşan, Ali Okur'la Muammer Güler'in iki çalışma arkadaşı da kaybettiğimiz iki sosyalistin işçi-köylü ittifakını sağlamak için Parti'lerinin gösterdiği çizgide mücadeleverdiklerini vurguladı.

AYDIN'DA AFİŞLEME YAPAN DÖRT TİP'Lİ TUTUKLANDI

Aydın Ortaklar'da geçen Çarşamba gecesi afişleme yapan dört Türkiye Partisi üyesi jandarma tarafından yakalanarak, çıkarıldıkları mahkemede tutuklandılar. Tutuklanan Cumhur Özhan, Yücel Tütüncü, Asil Nurkanlı ve Nurettin Emiral daha sonra kefaletle salıverildiler. Olay üzerine bir açıklama yapan TİP Aydın İl Başkanı Cevdet Yüceer CHP ağırlıklı hükümetin antidemokratik seçim yasaları ile TİP'in çalışmalarını engellemek istediğini söyledi. Seçim yasasındaki afiş yasağının sadece seçim yasakları sırasında uygulanması gerektiğini, ancak bunun genelleştirilerek sürekli biçimde bir baskı unsuru olarak kullanılmak istendiğini kaydeden Yüceer, bu tür baskıların Türkiye İşçi Partisi'nin başarısını engelleyemeyeceğini vurguladı.

TÜM DER MUĞLA ŞUBESİ KONGRESİ'NDE İLERİCİ DEMOKRAT MEMURLAR LİSTESİ YÖNETİME SEÇİLDİ

Tüm-Der'in Muğla Şubesi kongresinde, İlerici-Demokrat memurlar listesi seçimleri kazanarak yönetime seçildi. Büyük bir memur ve izleyici topluluğunun katıldığı kongrede "devrimci memurlar" adı ile çıkarılan listenin 21 oyuna karşılık ilerici demokrat memurların listesi 111 oy aldı. Kongre'deyapılan konuşmalarda, "devrimci memurlar" adı ile çıkan grubun üyeleri, daha önce Tüm-Der'den uzaklaştıran maocu faşistleri savunmaya çalıştılar. Ancak ilerici memurlar goşist anlayışın bu çabalarına karşı maocuların bir daha Tüm-Der içine dönemeyeceğini vurguladılar. Kongrede yapılan seçimde ilginç bir nokta da 23 kişilik liste çıkaran "Devrimci memur" grubunun seçim sonunda gösterdiği aday sayısı kadar bile oy alamamasıydı.

SON DAKİKA

MHP'Lİ KATİL İBRAHİM ÇİFTÇİ İDAMA MAHKUM OLDU

Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftçi'nin karar duruşması, 3 Ağustos günü Yürüyüş'ün baskıya girdiği saatlerde tamamlandı ve MHP'li katilin TCK'nun 149/2 maddesinden idamına karar verildi. Bahçelievler katliamının da baş faillerinden olan ve hakkında yine idam istemiyle dava açılan Çiftçi'yle ilgili kararda ayrıca, MHP Genel Sekreteri Nejat Kösoğlu ve Yaşar Okuyan ile MHP milletvekili İhsan Kabadayı ve "bağlı oldukları kişi ve kuruluşlar hakkında" suç duyurusunda bulunulması kararlaştırıldı.

Kararın ilgili bölümünde şöyle deniyordu:

"Sanık İbrahim Çiftçi'yi ve dolayısıyla suç ortakları ile oluşturdukları gizli suç örgütünü; yukarda "uygulama" bölümünü "II" bendinde belirtilen şekillerde Anayasa dışı hedefe yönelmeleri için eğitilme, silahlanma, eyleme geçmek üzere azmettirme, tahrik ve teşvik etme konusunda ve keza suçun işlenmesinden sonra kollamada etkenlikleri bulunduğu hususundaki kanıtlar da gösterilmek suretiyle; MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve MHP Genel Sekreteri Nevzat Kösoğlu ve Yaşar Okuyan ile bağlı oldukları kişi ve kuruluşlar hakkında, yasal soruşturma açılması için; Sıkıyönetim Komutanlığı ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığına suç duyurusunda bulunulmasına" karar verildi.

EN ZAYIF HALKA: MHP

YÜRÜYÜŞ

Ülkemizde faşist odakların dağıtılması için sürdürülen mücadele bugün MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması isteminde odaklanmış bulunuyor.

Bu, bir raslantı ya da subjektif tercihlerin bir sonucu değil, nesnel durumun bir dizi bileşeninin oluşturduğu kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Milliyetçi-hareket, Türkiye'de gizli faşist odağın, siyasal bir parti biçiminde örgütlenmiş, "açık" vurucu gücüdür. Gizli faşist odağın siyasal iktidarı ele geçirmeye yönelik programı, bir siyasal parti kimliğini taşıyan milliyetçi-hareketin politik platformunda açık bir biçimde ifadesini bulmuştur. Diğer bir deyişle Milliyetçi-hareket, gizli faşist odağın açık siyasal iktidar mücadelesi düzeyine yansıyan uzantısıdır. Faşist ideoloji ve iktidar programı, faşist hareketin strateji ve taktikleri, faşist propagandanın sloganları MHP'nin programında ve politikasında dile getirilmektedir.

Milliyetçi-hareket, aynı zamanda, faşist örgütlenme ağının yüzeye çıkmış olan bölümünü oluşturmaktadır. Faşist örgütlenme ağının vurucu güçleri milliyetçi-hareketin "yasal" şemsiyesi altında toplanmıştır. Bir başka söyleyişle illegal faşist örgütlenme, siyasal güçlerin açık yelpazesinde "ete kemiğe bürünmüş, milliyetçi-hareket diye görünmüştür."

Nasıl sınıf mücadelesi en "açık" ve en keskin biçimini siyasal partiler arasındaki mücadele düzeyinde buluyorsa, faşist ve en keskin biçimini faşist partinin politikasında, strateji ve taktiklerinde kendisini göstermektedir.

Buradaki "en açık" deyimi, mücadelenin amaçlarının, gelişme doğrultusunun, sonuçlarının ve deneylerinin en geniş kitleler tarafından kavranabilmesi, en geniş kitlelerin politik mücadeleye katılımını etkilemesi anlamındadır. Türkiye'de faşist tehlike, faşist hareketin niteliği ve sınıfsal karakteri, uyguladığı politika, gerici-faşist güçlerle ilerici-demokratik güçler arasındaki mücadelenin niteliği, en geniş kitleler tarafından MHP'nin politikasında ve kimliğinde, MHP ile demokratik güçler arasındaki çatışmada kavranmaktadır. Faşist odakların dağıtılması isteminin, bugünkü aşamada MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması isteminde odaklanması, ve en geniş kitlelerin kavradığı ivedi, somut antifaşist istem biçiminde "özetlenmesi", politik mücadelenin bu nesnel kuralının bir sonucudur.

MHP'nin kapatılması istemini bir odak noktası yapan ikinci somut etken, hiç kuşkusuz, MHP'nin faşist terör içindeki konumunun kanıtlarıyla açığa çıkmış olmasıdır. MHP'nin "yasal" statüsünün sağladığı avantaj, MHP'nin kişiliğinde faşist terörün açığa çıkmasıyla, faşist odakların tümü için bir "dezavantaja" dönüşmüştür. MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması istemi, bugün faşist terörün kökünün kazınması, odaklarının temizlenmesi, en temel demokratik hak ve özgürlüklerin korunması isteminin simgesi haline gelmiştir. Diğer bir deyişle MHP'nin faşist terör içindeki konumunun açığa çıkması, faşist hareketin burjuva demokrasisi ve hukuk sistemiyle bile içinde olduğu karşıtlığı derinleştirerek, demokratik güçlerin "yasalar platformundaki" mücadelesinin güçlendirilmesi için yeni nesnel olanaklar yaratmıştır.

MHP'nin kapatılması istemini kaçınılmaz olarak öne çıkaran nesnel koşullardan biri de, gerici güçler arasında MHP'nin yalıtlanmasına olanak veren ortamdır. Ülkemizde büyük, tekelci burjuvazi, çıkarlarının sınıfsal düzeydeki bütünlüğünü, politik düzeye olduğu gibi yansıtamamakta; büyük burjuvazinin politik güçleri arasında, gerici güçler dahil, uzun ve kısa dönemde tam bir strateji ve taktik birliği kurulamamaktadır. Bugün MHP ve diğer gerici güçler arasındaki ayrımların (hiç kuşkusuz "çelişkilerin" değil), MHP'nin yalıtlanması, asıl vuruşun MHP'ye yöneltilmesi için değerlendirilmesine elverişli koşullar vardır. Kitlelerin anti-faşist mücadelesinin güncel olarak MHP'nin kapatılması hedefinde yoğunlaşmasının nesnel nedenlerinden biri de budur.

Bütün bu nesnel koşullar, bugünkü somut durumda, MHP'nin gerici-faşist güçler zincirinin "en zayıf halkası"durumuna geldiğini ortaya koymaktadır. Bu "halka" üzerine yoğunlaştırılacak güncel anti-faşist mücadele, gerici-faşist güçlerin onarılması çok zor bir yara almasını sağlayacak, gerici-faşist güçlere karşı daha ileri darbelerin hazırlanması için olanakları hazırlayacaktır. Çünkü "en zayıf halka", gerici-faşist güçlerin artık feda etmeye hazırlandıkları bir mevzi değil, belki bütün savunmalarını yoğunlaştırmaya çalıştıkları, ama nesnel olarak savunması en zayıf olan mevziini oluşturmaktadır.

CHP yönetiminin ve onun hükümetinin, MHP ve ÜGD gibi yan kuruluşlarının kapatılmasının önemini küçültmeye çalışan demagojilerinin gizlemeye çalıştığı gerçek budur. CHP yönetimi, bugün gerici-faşist güçler arasında en çok açığa çıkmış olan MHP'nin bu zayıf konumunu, MHP'nin kapatılmasının önem taşımadığını "kanıtlamak"; kitlelerin anti-faşist tepkilerinin hedefini şaşırtarakkendisininasıl "seçim rakipleri"yle oyalayıp yatıştırmak için kullanmaya çalışmaktadır. Tabii bunu, MHP'nin kapatılması hedefinin ötesinde kitlelere daha somut, daha belirleyici hiçbir hedef göstermeksizin yapmaktadır.

MHP'nin kapatılması istemi, faşist odakların dağıtılması mücadelesinin güncel odak noktası olduğu gibi, genel olarak politik demokratikleşme mücadelesinin günümüzdeki hareket noktalarından biri haline gelmiştir.

MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması istemi, gerçekte doğrudan doğruya, faşist ideolojinin propagandasının ve faşist örgütlenmenin yasaklanması, faşist hareketin ve faşist bir iktidar hedefinin "yasa-dışı" ilan edilmesi; kısacası, bir "siyasal parti ya da demokratik kuruluş" sıfatını taşımanın faşist örgütlenme için reddedilmesi istemiyle ilişkilidir. MHP'nin kapatılması istemi, demokratik hak ve özgürlükleri temelinden ortadan kaldırmayı hedefleyen faşist ideoloji ve örgütlenmenin yasaklanmasının, demokratik hak ve özgürlükleri korumanın, onların varlığının ve kullanılabilmesinin vazgeçilmez bir koşulu olduğu gerçeğine dayanmaktadır. Dolayısıyla bu istem, 141. ve 142. maddelerin kaldırılması, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki bütün yasakların ve engellemelerin geçersiz kılınması istemi ve mücadelesiyle doğrudan bağlantılıdır.MHP'nin kapatılması; faşist ideoloji ve örgütlenmenin bir "özgürlük" değil, özgürlüklerin baş düşmanı olarak yasa-dışı ilan edilmesini sağlayarak, politik demokratikleşmenin, burjuvazinin sınıf egemenliği yerine, işçi sınıfının ve müttefiklerinin mevzilerini güçlendirme yönünde geliştirilmesi için belirleyici bir adımın atılmasını sağlayacaktır.

güçlerin saldırısı da

MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması, gerici güçlerin kısa erimli çıkış planlarının önlenmesi için de başlıca koşulu oluşturmaktadır. Gerici faşist güçlerin "en zayıf halkası" MHP, gericiliğin yakın dönemli hesaplarının da en zayıf noktasını oluşturmaktadır. Ekim seçimlerinden sonra AP ağırlıklı ya da "geniş tabanlı" gerici hükümet biçimlerinin oluşturulmasının başlıca gereklerinden biri, MHP'nin "meşruluğunun" sağlanması, faşist odağın ve güçlerin açığa düşmesine fırsat verilmemesidir. Ancak böylelikle MHP'nin de katıldığı ya da desteklediği, en azından MHP'yi hedef almayan; ya da MHP'yle işbirliği içindeki AP'nin ağırlıkta olduğu veya tabanını oluşturduğu bir hükümet biçimine meşruluk sağlanabilecektir.

Dolayısıyla gerici, hatta faşizme yönelik hükümet biçimlerinin de önlenebilmesinin yolu; bu hükümetlerde nicel ağırlık MHP'de olmayacak bile olsa, MHP'nin bütünüyle açığa çıkarılmasından, MHP'nin kapatılması, faşist partinin yasaklanması zorunluluğunun ortaya konmasından ve bu hedefe yönelinmesinden geçmektedir.

Oysa CHP yönetimi tam tersi bir yolu benimsemiştir. O, yeni bir hükümetin oluşmasını önlemenin yolu olarak, tek başına, AP'ye bugünkü hükümeti düşürme olanağının verilmemesini, bunun için de gerekirse, MHP'ye AP'yi zayıflatıcı bir unsur olarak hareket alanı bırakılmasını görmektedir.

Bu politika göstermektedir ki, CHP yönetimi için sorun, gerici hükümet biçimlerinin önlenmesi değil, her ne pahasına olursa olsun sadece kendisinin iktidarda kalma olanaklarının açık tutulmasıdır. Bu nedenle de CHP, kitlelerin anti-faşist istemlerine dayanma yolunu değil, büyük burjuvaziyle uzlaşmasını koruma, bunun için MHP'ye bile göz yumma yolunu seçmektedir.

Oysa sorun, kesinlikle, CHP'nin ne olursa olsun iktidarda kalabilmesinin yolunu bulmak değildir. Sorun, gerici-faşist hükümet biçimlerini etkin biçimde önlemenin, gerici-faşist güçlerin emekçi halka karşı bu kez sonuç almaya yönelik yeni saldırılarına fırsat vermemenin geçerli yolunu bulmaktır. Bu nedenle de sorunun çözümü, CHP ile büyük burjuvazi arasındaki uzlaşmanın ömrünü biraz daha uzatmaya çalışmaktan değil, gerici-faşist güçlerin yeni bir saldırısının koşullarını ortadan kaldırmaktan geçmektdir. Bunun birinci gereği ve tek tutarlı sonucu, faşist odakların üzerine kesin kararlılıkla yürümek, en başta, kitlelerin MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması istemini hayata geçirmeye yönelmektir. Büyük, tekelci burjuvaziyle bir uzlaşmanın kumar borcunu ödemenin "ince" hesaplarıyla değil, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin dirimsel çıkarlarını ve taleplerini esas alan bir politikanın gereği budur.

Bahçelievler'de 7 Türkiye İşçi Partili'nin hunharca katledilmesinde faşist partinin bir kere daha yakayı ele verdiği şu günlerde, MHP'nin kapatılması isteminin yakıcılığını, bilimsel sosyalistler, tüm demokratik güçler, bütün sıcaklığıyla yeniden yaşıyorlar. Bu istemi ergeç yaşama geçirmek onların andıdır.

CHP — MHP koalisyonu.
Faşist partinin imdat çağrısı

'Bilmem MHP Genel Merkezine hiç yolunuz düştü mü...'' diye soruyor, Ünal Yaltırık oraya kimlerin yolunun düşebileceğini bilmiyor muşçasına... Ünal Yaltırık, MC'nin mutemet adamlarından olduğu günlerde kendisine BAĞ–KUR Genel Müdürlüğü'nün bahşedilmesi nedeniyle, MHP'nin şu ''zor günlerinde'' kendince bir yardım yapabileceği düşüncesiyle olsa gerek, Türkeş'le bir konuşma yapmak için MHP Genel Merkezi'ne gitmiş.

MHP'nin mektubunu yanıtlayan Eyüboğlu: «MHP eğer anarşiye karşı ise bu umut vericidir»

YENİ KOALİSYON HAZIRLANIRKEN TÜRKEŞ'İN GÖRÜŞLERİ

Türkeş: «Şartlar üzerinde anlaşabilirsek CHP ile koalisyon yapabiliriz»

Konuşmayı, sahibi olduğu ve neden çıktığı da doğrusu pek kuşkulu olan *''Maya''* adlı derginin 10. sayısı için yapmış. Bu ''Maya'', vaktiyle ''Vakıf'' adlı televizyon dizisinin bizde çok ünlenen ''Divinya''sını da Türkiye'ye çağırarak önemli bir ''amme hizmeti'' yapan dergidir!..

Ünal Yaltırık, yukardaki soruyu sorduktan sonra şöyle sürdürüyor çabasını: *''Daha kapıdan adımınızı atar atmaz alışık olmadığınız, değişik bir ortamda buluyorsunuz kendinizi... Bir camiye girer gibi oluyorsunuz... Oysa içerisi dolu... Disiplinli ve terbiyeli kişiler hepsi de... Gençler, üç kat çıkarıyorlar bizi... Kat aralarında yiğit delikanlılar var. Yine ceketli, önleri ilikli, terbiyeli, yumuşak ve sakin gençler... Eğer hep böyleyse MHP, eğer her teşkilatında görüş ve tavır bu ise biline ki, zor günler bekliyor demektir diğer partileri...''*

Ünal Yaltırık, bu ''heyecanlı'' girişten sonra soruları sormaya başlıyor Türkeş'e. ''Maya'' dergisinin de ''tek çıkar yol'' olarak gördüğü CHP — MHP koalisyonu Türkeş'in de canı gönülden benimsediği bir çözüm! Ama bazı koşullarla: *''Komünizm, bölücülük, mezhep ayrılıklarını kışkırtma ve sömürme konularına kesinlikle karşı koyan tutum ve tavır icinde bulunmayı kabul ettiği takdirde...''* MHP, bu öneriyi CHP'nin de bu konularda öteden beri ikircikli bir tutum içinde olmasını değerlendirerek yapıyor. CHP'nin bu kararsız tutumu ki, ''barışa'', ''gönül seferberliği''ne çağıranın faşist parti, bu çağrılarla terörü önlemekten kaçınanın ise demokratik güçler olduğu görüntüsünü yaymaya zemin hazırlıyor.

''Maya'' dergisinin, hizmetleri arasında, Türkeş'in demagojik laf kalabalığının can sıkıcılığını bizlere sunmasının yanında, ''MHP içindeki MİT ajanı'' hikayelerini belgelemesi de bulunuyor. Cinayetlerin beslendiği faşist odağın maskesinin iyice sıyrıldığı, özellikle Abdi İpekçi'nin katilinin MHP ile ilişkisinin açığa çıktığı. MHP hakkında Başsavcılıkta birçok dosyanın üstüste yığıldığı günlerde, planlı bir biçimde piyasaya sürülen ''MHP içinde MİT ajanı'' şamatasının ters tepmesinden sonra, yeniden MHP'nin bu konudaki haklılığı kanıtlanmaya çalışılıyor. Sözü edilen ajan Ergin Örgügören'in MHP'ye giriş kartının, daha sonra MHP'den ihraç isteminin ve Örgügören'in tuttuğu şifreli notların fotokopisi yeralıyor dergide.

Yalnızca bu kadarla da kalınmıyor. Bir süre sonra, bu kez de İskenderun'da MHP ilçe örgütü'nden ihraç edilen bir başka ajan keşfediliyor! Kuşkusuz böyle mizansenler, MHP'nin yakasını kurtarmaya yetmez. Yetmeyeceği çok kısa *sürede* görüldü. Basınla iyi ilişkiler kurma çabaları, masum pozlar, MHP'yi sanık sandalyesine oturmaktan kurtaramayacaktır. Ünal Yaltırık gibilerinin, bir zamanlar Türkeş'in de inatla savunduğu gibi, ''devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı olan'' faşist çeteleri, ''Polisleri koruyan gençler'' diye nitelemesinin de hesabı sorulur...

gündemin başında

''Solculuğun sınırı''

Ecevit seçim kampanyasını erken başlattı. Temel atma törenleriyle birlikte, CHP Genel Başkanı, hem kalkınma sorunlarıyla ''ilgilendiğini kanıtlamak'' için bir iki göstermelik çıkış yapma, hem de kitlelere seslenme olanağını yarattı.

Bugüne kadar birbiri peşisıra ve Erbakan'ı hiç de aratmayacak bir hızla yapılan temel atma törenleri, Ecevit'in toplantılarının daha öncekilerle farkını da açık bir biçimde ortaya çıkardı. Görüldü ki, kitlelerin Ecevit'in vaadleriyle ya da açıklamalarıyla yetinmeye hiç de niyetleri yoktur. Kitleler özellikle anti-faşist istemlerin kararlı savunucusu ve takipçisi durumundadırlar.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı her toplantıda karşısında ''MHP-ÜGD Kapatılsın'' talebini ısrarla yineleyen yığınları bulmaktadır. Faşist partinin birbiri ardından ortaya dökülen kanlı terör eylemleri, faşist ideolojinin iyice açığa çıkan insanlık düşmanı yüzü, kitleleri faşist odakların dağıtılması talebine daha sıkı sarılmaya yöneltmektedir.

Ancak gene görülmektedir ki, ısrarla yinelenen bu istemler karşısında Başbakan ve CHP Genel Başkanı, kendisini yalnızca bu istemlerin neden gerçekleşmeyeceğini ''açıklamak'' için ''gerekçe''ler bulmakla yükümlü hissetmektedir. Anti-faşist istemlerin hemen her toplantıda büyük bir kararlılıkla yinelenmesi karşısında anlaşılmaz bir hırçınlığa kapılmakta ve kitleleri istemlerinin gerçekçi olmadığına inandırmak için dil dökmeye başlamaktadır.

Faşist odakların dağıtılması isteminin karşısına çıkarken Ecevit'in baş vurduğu yöntemlerden bir tanesi faşizm tehlikesinin küçültülmesi olmaktadır. Ecevit kendisini ''Kahrolsun faşizm'' diye bağıranlara yanıt verme ile yükümlü hissederken, ülkemizde bir gizli faşist iktidar odağının varlığını da gözlerden saklamaya çalışmaktadır. Dahası, ''CHP iktidara gelince faşizm toptan kahroldu'' diyerek faşizm tehlikesinin ortadan kalkmasının güvencesini bir CHP iktidarı ile sınırlı tutmaya kalkışmaktadır.

Evet, faşizm Ecevit'in de konuşmalarında belirttiği gibi bir hastalıktır ama, bu hastalığın kökü kazınmadan ''tedavi edileceğini'' söylemek de sosyal demokratların ''tarihsel gaflet''lerinden hiçbir ders almamaktan başkaca bir anlama gelmez. Ecevit, ''biz bu hastalığı tedavi edeceğiz'' diyerek, faşist odakların dağıtılmasını talep edenlere laf yetiştirirken ya da ''ben hakim değilim, MHP'yi kapatamam'' sözleriyle kendi yetkilerini kitlelerden saklamaya çalışırken, kitlelerin gördüğünü görmezlikten gelmeyi tercih etmektedir.

Ne var ki geçmişte ''benim solculuğumun sınırını halk çizer, halk ne kadar soldaysa ben de o kadar soldayım''diyen, ''çocuklarımıza MHP'siz bir gelecek vaad ediyorum'' diyen de Ecevit'ten başkası değildi. Bugün bir yanda anti-faşist istemlere sımsıkı sarılan kitleler var, diğer yanda da bırakalım ''solculuğun sınırını'' kitlelerin istemlerine göre belirlemeyi, demokratlığın sınırlarını bu istemlere göre çizmekten kaçınan Ecevit.

Ve Ecevit tarafından kitlelerin gerisinde kalmanın hırçınlığı ile sarılınan, ama işçi sınıfı hareketinin doğuşundan bu yana, hep de sarılınan elinde patlamış olan bir silah: Anti-komünizm!

Anti-faşist istemlere kulak tıkayıp, demokratlığa sınır çekilmeye kalkışıldı mı bir başka ''silah''a da sarılınması olası değildir.

neşet kocabıyıkoğlu

Türkeş'in gezisi için soruşturma açılmalıdır

Ecevit hükümetinin sonuç alıcı bir girişimde bulunmaya niyetli görünmemesine karşın, ilerici, demokratik güçlerin MHP'yi yargıladığı bir sırada, faşist hareketin Başbuğu ortadan kayboldu. Türkeş, MHP hakkında elde edilen ve MHP'nin kapatılmasına yetecek bilgilerin her zamankinden fazla ortaya çıktığı şu günlerde, amaçları çok kuşkulu bir geziye çıktı. MHP, önceden yaptığının tersine, bu kez Türkeş'in gezisini suskunlukla geçiştirmeye, her nedense özen gösteriyor! Ne var ki faşist milliyetçi hareketin Alman neonazileriyle geçmişten bugüne gelen tarihsel bağları, Türkeş'in bu gezisi hakkında önemli ve mutlaka yanıtlanması gereken soru işaretleri akla getiriyor.

TÜRKEŞ'İN FAŞİST OLDUĞU KANITLANDI

Başbuğ'un Hitler'in cinayet örgütü Gestapo tarafından takdirle anıldığı ve Hitler'in Almanya'daki bugünkü hayranlarından olan faşist Strauss ve partisi CSU dan maddi yardımlar gördüğü mahkemeler tarafından tescil edilmişti. Gene geçtiğimiz günlerde, Türkeş'in Alman IG-Metall Sendikası'nın gazetesi hakkında, kendisini faşist olarak nitelemesi üzerine açtığı dava da, Alman mahkemelerinde reddedildi. Frankfurt 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nde bakılan davada, Türkeş'in faşist olmadığını kanıtlayamadığı, tam tersine IG-Metall gazetesine yayınlanan yazının geçerli olduğu belirtildi. Şimdi hükümete sormak gerekiyor: O pek özenilen, ''özgürlükçü Batı demokrasileri''nden olan Federal Almanya'nın mahkemelerinde faşist olduğu kanıtlanan Türkeş ve partisi hakkında ne gibi bir işlem yapılacaktır? Ve Türkeş, MHP hakkındaki soruşturmaların yoğunlaştığı koşullarda neden Almanya'ya gitmiştir? Bu soruların ciddi yanıtları vardır ve bu yanıtlar verilmelidir. Faşist partinin Başbuğunun Almanya'ya bir turistik gezi için gittiğini düşünmek, herhalde çok gülünçtür. Büyük bir olasılıktır ki, Türkeş Almanya'ya MHP'nin zor günlerde olduğu bir sırada öteden beri yakın ilişkisi olan CSU, NPD vb. faşist partilerden yardım talep etmeye ve lehine bir propagandanın yurt dışında başlatılmasını örgütlemeye gitmiştir. Hükümet, demokratik güçlerin

TAŞOVA'DA PROVOKASYON KAZANI KAYNIYOR

İşte MHP-polis işbirliği

Amasya'nın Taşova ilçesi bir süreden beri faşistlerin sistemli saldırılarının hedefi haline getirildi. Bir süre önce bir saldırı sonunda Taşova Cumhuriyet Savcısını ve bir kişiyi öldüren faşistler yörede terör estirmişlerdi. İlerici dernek ve kuruluşlar bombalanıp, kurşunlanırken, birçok dükkan ve işyeri de faşistler tarafından tahrip edilmişti.

Faşistler bu ilk saldırıdan beri halkın günlük yaşamını tehdit etmeyi sürdürüyorlar. Bir yandan çevre il ve ilçelerden getirilen faşist militanlar saldırıları sürdürürken diğer yandan da maocuların ve goşistlerin "Faşizmin üzerine gidiyoruz" paravanası altında giriştikleri birtakım sorumsuz eylemler faşist tırmanışın başlıca yardımcılarından biri oluyor.

YENİ KATLİAM GİRİŞİMLERİ

Daha kısa bir süre önce ilçede terör estiren faşistler, 20 Temmuz günü yeni bir katliam girişiminde bulundular. CHP İlçe Başkanının oğlunun düğün konvoyu MHP, ÜGD, Ülkü - Bir, Ülkü - Köy gibi kuruluşların yoğun olduğu bölgeden geçerken önceden söz atmalar biçiminde başlayan saldırılar sonra silahlı çatışmaya dönüştü ve çatışma sonunda 5 kişi yaralandı. Bu olayın ertesi günü mahalle aralarında grup halinde gezen ve olay çıkarmaya çalışan faşistlere polis hiçbir müdahalede bulunmadı. Bir gün sonra da çatışma sırasında yaralananlardan birinin hastanede ölmesi üzerine ilçede hava iyice gerginleşti. Daha önce katledilen Cumhuriyet savcısının da bir faşistin cenaze töreni sırasında öldürülmesi, bu cenazede de olaylar çıkabileceği kuşkusunu iyice arttırıyordu. Ancak son anda ilçeye gelen takviye polis ve jandarma birlikleri cenazeyi erken kaldırttılar ve olay çıkarmak isteyen faşist grubu dağıttılar. Bu arada gece sokağa çıkma yasağı ilan edilerek, düzenlenebilecek saldırılar güçlükle önlenebildi.

POLİSİN İŞBİRLİĞİ

İlçede olaylar şimdilik yatışmış görünüyor. Ancak gerginlik hâlâ devam ediyor. İlçe içinde yayılan söylentilere göre her an daha büyük boyutlu olaylar çıkabilecek. Bu arada polisin tutumu da tümüyle faşistlerden yana görünüyor. Olayların planlandığı faşist kuruluşlar kapatılmadığı gibi, olaylara adı karışan faşistler ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşıyorlar.

Katledilen savcının katillerinin henüz bulunamayışı da faşistlerin cesaretini arttırıyor. Faşistlerin ileri gelenleri ilçe merkezinde polislerin gözü önünde silahla dolaşmaktan çekinmiyorlar. Bazan polislerle eylemci faşistlerin birlikte dolaştıkları da belirtiliyor.

Polisin faşistlerle yaptığı bu işbirliği ilçe halkı arasında tedirginliğin artmasına yol açıyor.

Bu arada bir açıklama yapan TİP Taşova ilçe başkanı Ömer Ünal, polisin faşistlerle işbirliği yapmaktan vazgeçmesini ve saldırganların üzerine gitmesini istedi. Ünal faşist elebaşıların silahlı gezmesine göz yuman polisler hakkında gerekli işlemlerin yapılması zorunluluğunu belirterek, aksi takdirde doğacak olayların sorumluluğunun büyük ölçüde hükümete ait olacağını bildirdi.

TİP İlçi Başkanı, Taşova'da meydana gelen bu olayların TRT tarafından gizlenmek istendiğini de belirtti. TRT'nin son olaylara hiç değinmediğini belirten Ömer Ünal, faşistlerin katliam girişimlerinin önüne geçilmesi için hiç vakit geçirilmeden önlem alınmasını istedi.

Faşist terörün yönetim odağı yakayı ele veriyor.

ısrarla bekleyecekleri açıklamayı yapmak ve bu konudaki bilgilenmesini sağlamak için ilk yol olan Türkeş hakkında soruşturma açılmasını vakit geçirmeksizin yerine getirmek zorundadır!

HOLLANDA'DA MHP SALDIRGANLIĞI

MHP'nin ne menem bir suçlu olduğu, bir başka Batı ülkesinde de bugünlerde tartışılıyor: Hollanda'da "Demokratlar 66" adlı partinin parlamentodaki iki temsilcisi, Hollanda Adalet Bakanı'na bir soru önergesi vererek, MHP'nin ve "Bozkurtlar Örgütü" olarak nitelediği MHP yanlısı vurucu güçlerin Hollanda'daki faaliyetlerine karşı daha sıkı önlemler alınmasını ve yasadışı bu örgütlerin çalışmalarının önlenmesini istediler. MHP'nin Hollanda'daki bu örgütleri, Türkiye'li işçi ve gençler arasındaki faşist propagandalarını bir süredir yoğunlaştırmışlar ve geçtiğimiz günlerde bir işçiyi öldürmüşlerdi.

Başbakan Ecevit'in hayranlık duyduğu "Batı demokrasileri"nde MHP'ye bu gözlerle bakılıyor. Ama Başbakan'ın hayranlığı, MHP'nin Türkiyedeki faaliyetlerine gelince rafa kaldırılıyor. MHP'nin cinayet ve katliamlardaki rolü bu denli açığa çıkmışken, hükümetin, MHP'nin kapatılmasından yalnızca yargı organlarının sorumlu olduğu görüşünde ısrar etmesi, ama buna karşılık MHP'yi yargı organlarının önüne götürme yetkisinin de kendi elinde bulunduğunu gözden kaçırmaya çalışması nasıl açıklanabilir? MHP'nin aklanması kampanyasıyla aynı zaman denk gelen "Filistin Devriminin Kartalları" adlı örgüte bağlı gerillalara silah sağlayan kaçakçının MHP'li olduğunun belirlenmesi üzerine, MHP hakkında ne gibi soruşturmalar yürütülmektedir? Artık tartışmak bile gereksiz hale gelmiştir ki, MHP, kendi amaçlarına ulaşmak için silah kaçakçılarını, MİT ajanlarını, gizli cinayet örgütlerini hiç çekinmeden kullanabilmektedir.

Demokratik güçlerin faşist harekete karşı verdikleri mücadele, sonunda MHP'yi kıskaca almıştır. Kıskacın daraltılmasını önlemek ve demokrasiyi tehdit eden gizli açık faşist örgütlerin boynuna ilmeği geçirmeyi ertelemek, işçi ve emekçi kitlelerin yaşamsal çıkarlarına ters düşmek anlamına gelecektir. Faşist cinayet odaklarına karşı propagandayı seçimlere yönelik bir yatırım aracı haline getirmek, hele bu örgütlerin kapatılmasının çok da önemli olmadığını döne dolaşa yinelemek, kitlelerin özlemleriyle çatışmaktır. Ecevit hükümeti, seçim mitinglerinde antikomünizm yapmaktan, miting alanlarındaki kitlelerin antifaşist tepkilerini bastırmaktan vazgeçmeli, demokratlığın asgari gereği olan, MHP ve diğer faşist örgütleri kapatmak için çalışmalıdır.

Artvin
Halka gözdağı için kırım denemesi

Son iki hafta içinde Artvin'de dikkatle üzerinde durulması gereken olaylar meydana geldi. Olayların niteliği, faşist baskılara karşı biriken geniş kitlesel tepkileri, yasa-dışı terör yöntemleriyle kent halkına gözdağı vermek, bu terör girişimlerini meşrulaştırmak yönündeydi. Böylece, faşist baskı girişimlerine karşı bireysel, sonuçsuz tepkilere de yol açmak, daha da ileri giderek, bölgede baskı ve sindirme havasını genelleştirmek amaçlanıyordu.

Kentteki olaylar 23 Temmuz günü, olaysız biçimde sonuçlanan bir mitingten sonra, sahte bir bahaneyle bir grubun üzerine ateş açılması ve bunun sonucunda dört yurttaşımızın ölmesi, çok sayıda kişinin de yaralanması ile önem kazandı. Gerçekte bu olaylar, bir süredir sistemli olarak kentte geliştirelmeye çalışılan gerginlik ortamının vardırıldığı bir sonuçtu ve önemli olan da bu sonuca nasıl ulaşıldığı idi.

Yasa dışı kitlesel terör denemesinden sonra kentin bazı ilçelerinde güvenlik merkezlerine yönelik bazı tertipler de birbirini izledi. Ardanıç'ın Tütünlü ve Bulanık, Şavşat'ın Veliköy bucaklarıyla Borçka'da jandarma karakıllarıyla polis karakoluna bombalı saldırılar oldu. Ayrıca Artvin valisinin arabasına bir süre önce bomba konduğu da bildirildi.

23 Temmuz'da bir itingden dağılan topluluğun üzerine başlatılan saldırı ve olay sonucunda dört yurttaşımızın canına kıyılmasıyla ilgili olarak TİP Başkanlı Kurulu üyesi Can Açıkgöz de yayınladığı bildiride şöyle diyordu:

"Şavşat'ta önceki gün yapılan mitingden sonra çıkan olaylarda 4 kişinin öldüğü açıklanmıştır. Oysa ölü sayısının daha yüksek olduğu ve bir kısmı ağır olmak üzere 40 kişinin yaralı olduğu anlaşılmaktadır.

"Şavşat'ta silahsız topluluğun üzerine ateş açılmıştır. Yaratılan olay tam bir provakasyondur. Çünkü Şavşat'ta ortam bilinçli bir şekilde gerginleştirilmiştir.

"Olayların gelişiminin kısaca şöyle olduğu anlaşılmaktadır:

Başka bir yere tayini çıkan bir yüzbaşının eşyalarını nakletmek için araç tutma konusunda Nakliyeciler Kooperatifi Yöneticileri ile başlattığı tartışma yüzbaşının hırpalanması ile sonuçlanmıştır. Yüzbaşı bu olaylar sırasında aranan bir kişinin orada olduğunu görmüş ve onu yakalayarak götürmek istemiştir. Aranan kişi ise direnmiş ve kaçmıştır. Bunun üzerine Şavşat'a bir komando taburu getirilmiş ve 13 Temmuz'dan 17 Temmuz gününe kadar ilçede fiilen sokağa çıkma yasağı uygulanarak, sokağa çıkanlar zorla evlerine sorulmuşlardır. İlçeye bağlı bütün köyler bu süre içinde hallaç pamuğu gibi atılmıştır. 17 Temmuz günü ise ilçe halkının topluca sokağa çıkması üzerine ilçede estirilen terör havası dağıtılmış ve halk içinden kurulan bir heyet Kaymakamla görüşme yapmıştır. İlçede yapılması düşünülen miting bu görüşme üzerine Pazartesi gününe bırakılmıştır. Miting Pazartesi günü yapılmış ve olaysız bir şekilde tamamlanmıştır. Ne var ki, Ardanıç'tan mitinge katılmak için Şavşat'a gelen ufak bir grup mitinge yetişememiş miting dağıldıktan sonra miting yerine varmıştır. Ufak grup saygı duruşu yapıp dağılmak üzereyken gruba komando birlikleri tarafından müdahale edilmiş ve dipçik kullanılmaya başlanılmıştır. Grubun bu duruma taşla karşılık vermesi üzerine komando birlikleri tarafından kalabalığın üzerine ateş açılmıştır.

"Olayların bu seyri göstermektedir ki, Şavşat'ta yaratılan olaylar, bilerek ve halka gözdağı vermek amacıyla tırmandırılmış, silahsız topluluğa ateş edilmiştir. Ölüme sebep olunmuştur. Ateş emrini verenler ve kan dökülmesine sebep olanlar suçludur. Yasalara aykırı bir davranış varsa bunun için yapılacaklar yine yasalarda vardır. Şavşat'ta olan ise, bunun ötesindedir, bilinçli olarak kan dökülmüştür, cana kıyılmıştır.

"Şavşat'ta suçlular derhal ortaya çıkarılmalıdır."

Şavşat'ta ve onu izleyen günlerde Artvin'in diğer yörelerinde yaratılan olaylar, seçimler öncesinde kentte bir yılgınlık ortamının yaratılması için bilinçli çabaların varlığını göstermektedir. Olayların, Artvin valisinin kentten ayrıldığı bir sırada büyük boyutlara ulaşmış olmasının da üzerinde dikkatle durulmalıdır. Kentte bir terör ortamının yaratılmasında, kimi karanlık odakların parmağı olması olasılığı üzerinde titizlikle durulmalıdır.

Öte yandan olayların gelişmesi üzerine, kimi bireysel mücadele yanlılarının, olayları yaklaşan seçimleri "boykot" önerilerini haklı göstermek için malzeme yapmaya çalışmaları da, Artvin'in emekçi halkına hedef şaşırtmaya yönelik bir çabayı simgelemektedir. CHP'nin uzlaşmacı politikasına karşı tepkileri büyük boyutlara varan emekçilerin, kentte yaklaşan seçimlerde, anti-faşist taleplerini temsil edebilecek güçlü bir alternatif, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi vardır. Görev, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin gücünü, faşist baskıların, CHP iktidarının gericilikle uzlaşma politikasının karşısına çıkarmaktır.

Soda İşçileri Petkim yönetiminin uzlaşmacılığından gereken dersi çıkardılar

SODA olayının içyüzü

Son raundun teslim bilançosu

Mersin Soda Sanayii Türkiye'nin tek soda üretim merkezi. İşveren ve 857 soda işçisi arasında yaklaşık bir yıldır devam eden mücadele geçtiğimiz günlerde Toplu Sözleşme'nin imzalanması ile yeni bir aşamaya ulaştı. İşverenle toplu sözleşme görüşmelerini yürüten Petkim-İş Sendikası, açıklamalarında soda grevinin "zafer"le sonuçlandığını ileri sürdüler. Grev nedenleri, grevde geçen süre içinde gelişen olaylar, Türkiye'nin soda gereksinimi, dışalımı gibi konular tekrar anımsandığında, bunun ne tür bir "zafer" olduğu görülmektedir.

1975 yılı Haziran ayında üretime geçen Mersin Soda Fabrikası, yılda 165 bin ton baz soda üretebilecek kapasitededir. Sermayesi 310 milyon lira olan bu kuruluşta Türkiye İş Bankası'nın yüzde 40, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'nin yüzde 39, Sümerbank'ın yüzde 18, Anadolu Sigorta A.Ş.in yüzde 1, Paşabahçe Ticaret A.Ş.'nin yüzde 1 ve Özel Şahısların yüzde 1 oranında hissesi bulunmaktadır. Türkiye Şişe Cam Fabrikaları A.Ş.nin sermayesinin yüzde 80'i ise Türkiye İş Bankası'na aittir.

Soda Sanayii A.Ş.'nin mevcut kapasitesi Türkiye'deki soda gereksinimini karşılayacak düzeydedir. Soda ağırlıklı olarak cam sanayiinde Yurt içinde sodanın yüzde 65'i cam sanayiinde kullanılmakta, geriye kalan yüzde 35'i ise sabun ve deterjan, kağıt ve çeşitli kimyasal maddelerin üretiminde kullanılmaktadır. Sodanın ağırlıklı olarak cam sanayiinde kullanılması, Soda Fabrikası'nın salt Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları'na girdi sağlamak amacıyla kurulduğu izlenimini vermektedir ilk anda. Ancak, neden yalnızca bu değildir. Kuruluşu sırasında orta vadeli iç kredi alan Soda Sanayii A.Ş. 1975 yılından başlamak kaydıyla, her yıl 1 milyon dolarlık dışsatım taahhüdünde bulunmuştur.

Diğer bir deyişle, üretimi ancak yurtiçi tüketimi karşılayabilecek düzeyde olan bu kuruluş, ürettiğinin büyük bir bölümünü yurtdışına satacak, bunu yaptığı için de ödüllendirilecek, "ihracatta vergi iadesi" alacaktır. Ayrıca, uluslararası piyasalarda rekabet edebilmek amacıyla, dışsatım maliyetin çok altındaki fiyatlar üzerinden yapılmaktadır. 1977 yılının ilk yarısına dek yurt içinde tonu 4.100 liradan satılan ağır soda, yurt dışına 1100 liradan satılmış, buna karşılık tonu 2.100 liradan ithal edilmiştir. İşverenin ithal yoluyla 1976'da sağladığı kazanç 10,5 milyon liradır. 1977 yılı ortalarında konan ithal yasağı grevin başlamasıyla 1978 yılında yeniden kaldırılmıştır. 1978'de ise Mersin'de üretilen sodanın tonu yurtiçinde 6 bin - 7 bin liraya yükselmiş, Bulgaristan'dan ise tonu 1.500 liradan dışalım yapılmıştır.

Mersin Soda Fabrikası'nda olayların yoğunlaştığı bu dönemde, işveren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda yeni yatırımlar ve bu yatırımların teşviklendirilmesi işiyle de uğraşmaktadır.

Soda Sanayiine 29 Ocak ve 21 Şubat 1979 tarihlerinde verilen teşvik belgelerinde yüzde 30 yatırım indirimi, yüzde 100 gümrük bağışıklığı ve faiz farkı ödemesi kolaylıkları sağlanmış, ayrıca yatırımlar vergi resim ve harçtan da bağışık tutulmuştur. Alışılageldiği üzere Soda Sanayii A.Ş. bu teşviklerden "ihracat taahhüdünü yerine getirirse" yararlanabilecektir. Her iki yatırımla 5 yıllık sürede toplam 10 milyon 400 bin dolarlık dışsatım vaadi yapılmıştır.

Mersin'deki Soda Fabrikası'nda DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası ile işveren arasındaki görüşmeler 1977 yılında başlamış, başlıca iki temel anlaşmazlık ortaya çıkmıştır. Soda işvereni bu görüşmeler sırasında ısrarla, Şişe Cam'ın diğer kuruluşlarının tümünde teknisyen, ustabaşı ve hatta bazı işyerlerinde de ustaların sendikasız olduğunu öne sürmüş ve sendikalı olan teknisyenlerin kapsam dışında kalması gerektiğini savunmuştur. Bu dönemde, mühendis ve teknisyenlerin bir bölümü sendikasızdır. Büyük çoğunluk ise işverenin bu isteğine boyun eğmemiş ve sendikadan ayrılmamıştır.

İkinci konu ise, ücret sorunudur. Sendika toplu sözleşme görüşmeleri başladığında günlük ücretlere 100 liralık zam istemiş, ancak işveren 80 liranın üzerinde zam vermeyeceğini söylemiştir. Ayrıca, gazetelere verdiği ilanlarla da günlük 120 lira artış önerdiğini belirtmiş, ama görüşmelerde, toplu sözleşme süresinin 2,5 yıl olmasını istemesindeki gerçek amacının yine 80 liralık tavanın aşılmaması olduğuna değinmemiştir.

Bu iki temel noktada anlaşmaya varılamaması nedeniyle Petkim-İş Sendikası Soda Sanayii işyerinde 8 Ağustos 1978 tarihinde grev başlatmıştır. Grev kararının hemen ardından sendikasız olan 21 mühendis ve teknisyen daha sendikaya kayıtlarını yaptırmıştır. Bu arada, Bakanlar Kurulu kararı ile soda ithaline yeniden izin verilmiş, soda ithalinden milyonlar kazananlara bu olanağın tanınabilmesi için, Soda grevi adeta fırsat bilinmiştir. Grevin başlamasıyla birlikte, işyerindeki aktif, bilinçli unsurların temizlenmesi için işverenin ayak oyunları da boy göstermeye başlamıştır. Ecevit Hükümeti, grevi 26 Aralık 1978 tarihinde önce 1 ay, sonra iki ay ertelemiştir. Erteleme kararının uygulanması için sendikaya verilen üç günlük sürenin sonunda yani 29 Aralık tarihinde, 8'i işçi, 8'i usta, 2'si şef ve 6'sı mühendis olan ve fabrikayı üretim için devreye almada önemli rolleri olan 24 Soda çalışanı işveren tarafından süresiz zorunlu izinli sayılmışlardır. 144 gün süren grev ertesinde, üretime geçilebilmesi için gerekli bakımı yapacak ve işgüvenliği koşullarının oluşturulmasını sağlayacak işçiler - büyük bir tesadüf eseri! - bu zorunlu izinliler arasındadır.

19 Şubat 1979 tarihinde üretime geçileceğini bildiren işveren bir genelge yayınlamış ve aynı gün 24 kalifiye elemanın daha iş akitlerini feshetmiştir. 18'i usta, 4'ü işçi ve 2'si teknisyen olan ve işlerine son verilen bu ikinci 24 kişilik grupta da Petkim-İş Mersin Şube Başkanı, Sendika Şube Sekreteri, Yönetim Kurulu üyesi ve sendika işyeri temsilcisi bulunmaktadır.

Bu olayın ardından 21 Şubat 1979'da, greve katılmayan, sendikasız ve yönetici durumunda olan 14 mühendis, iş akitleri feshedilenlerin yeniden işe alınmalarını isteyerek, sorunun çözümüne ilişkin görüşlerini açıklayan bir bildiri yayınlamışlardır. Bildirilerinde, "bölücülük, ispiyonculuk ve grev kırıcılığı yapmayı hiçbir zaman düşünmedik, düşünmüyoruz ve bu tür kavramları insanlık onuruna aykırı buluyor, böylesi davranışların içinde bulunduğumuz durumun temel nedeni olduğu inancıyla bundan böyle bu tür hareketlere itibar edilmemesini diliyoruz" diyen 14 mühendisten 12'sinin işine de ertesi gün son verilmiştir.

Soda işvereni, çaldığı minareye kılıf hazırlama kaygısıyla bir taraftan basın toplantıları yaparak, "direniş yapıyorlar, üretime geçmiyorlar" yollu açıklamalarda bulunurken, bir taraftan da her birine 100 bin liranın üzerinde ödeme yaparak gazetelere sekiz sütun ilanlar vermiş ve "yasa dışı eylemlerinden ötürü bütün personelin hizmet akitlerini feshettiğini üzüntü ile" kamuoyuna duyurmuştur. İlanlarda en az 17 bin lira ücret önerildiği ancak sendikanın bunu kabul etmediği belirtilmektedir. Gerçekten de "bazı" işçilerin, "bazı özel" durumlarda aylık brüt ücretlerinin 17 bin liraya ulaşabileceği saptanmıştır. Örneğin, işçinin her ay yeniden evlenmesi, her ay - kadın ise - çocuk doğurması, her ay, kendisinin ya da bir yakınının ölmesi, her ay bir tabii afetin vuku bulması ve nihayet her aya bir dini bayramın denk gelmesi hallerinde, aylık ücretinin 17 bin lirayı bulması işten bile değildir!

Gazetelere akıtılan yüzbinlerce liranın, bu konuda yeterli kamuoyu yaratmadığını gören işveren çareyi fabrikaya 250 faşisti yerleştirmekte bulmuştur. Soda fabrikasındaki grev nedeniyle milyonlarca liralık zarara uğradığını öne süren işverenin Şişe ve Cam Fabrikalarındaki 1978 yılı kârı 248 milyondur. 1977'ye göre Şişe Cam'ın kârında azalma değil, yüzde 39'luk artış sözkonusudur.

Bir yıla yaklaşan grev süresince kararlılıkla direnen Soda işçilerinin 21 Haziran günü Mersin'den başlattıkları yürüyüş ise Ankara ili sınırlarında, Gölbaşı'nda engellenmiştir. Soda işçileri adına üç kişiden oluşan bir grubun hükümet yetkilileriyle yaptığı görüşmelerin ardından Petkim İş Sendikası da işverenle görüşmelerini son aşamasına vardırmış ve 17 Temmuz 1979'dan geçerli olmak üzere 2 yıl süreli toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Bağıtlanan toplu iş sözleşmesine göre, günlük ücretlerde 1978 de çalışılan süreler için 100 lira, üretime geçilmesi kararlaştırılan 17 Temmuz'dan itibaren de 130 lira olmak üzere toplam 230 liralık artış sözkonusudur. Sosyal haklar bölümünde 5 maaş tutarında ikramiye, bir maaş tutarında üretim primi. 250 lira tutarında aylık aile yardımı, 3 bin liralık yakacak yardımı ve 2.500 liralık izin ikramiyesini kapsayan Toplu Sözleşme'nin ekonomik yönden pek parlak olmadığı bizzat Petkim-İş Sendikası yöneticilerince ifade edilmektedir. Bu, sendika yönetimince sözü edilen "zafer"in ilk bölümüdür.

İkinci temel anlaşmazlık konularından olan kapsam sorunu da gerçekte sendikanın değil işverenin "zafer"iyle sonuçlanmıştır. Tüm Şişe Cam Fabrikalarında ve Güney bölgesindeki diğer işletmelerde bugüne kadar görülmeyen örnek bir işçi, teknisyen-mühendis dayanışmasının Soda Sanayii'nde sergilenmesi işvereni ürkütmüş ve bu dayanışmanın üzerine gitmeye zorlamıştır. Grev başladıktan sonra sendikaya giren 18 soda çalışanının, toplu sözleşme kapsamı dışında bırakılışı, bu ısrarlı çabaların semeresinin alındığını göstermektedir.

Toplu sözleşme görüşmeleri sırasında "kabul edilmesinde sakınca görülmeyen" işveren koşullarından biri de, grev sırasında işe alınan silahlı 250 faşistin fabrikadan çıkarılmamasıdır. Üstelik, Petkim-İş Sendikası silahlı oldukları ve ne için fabrikaya alındıkları bilinen bu faşistler dışarıya atılmadan, 857 Soda işçisinin topyekün değil, 150'şer, 200'er kişilik gruplar halinde ve farklı günlerde işe başlamalarını kabul etmiştir. Ankara'da demeç vermek, basına laf yetiştirmek, eli kanlı faşistlerin Soda işyerinde özledikleri baskı ve terör ortamını yaratmalarını engellememektedir.

Mersin Soda Sanayii'nde işçilerin yarıdan çoğu istifalarını vererek, işlerinden ayrılmışlardır. İstifalar hâlâ devam etmektedir. Sözün kısası, Petkim-İş Sendikası, bir yıldır mücadelelerin inançla sürdüren Soda emekçilerine bu direnişin bedelini, işlerini kaybettirecek ödettirmiştir. Bütün "uzlaştık" demeye dili varmayanlar gibi, çareyi "zafer" çığlıkları atmakta bulmaktadır.

Manisa'da MHP terörü yeni hedef arıyor

Manisa'nın Soma ilçesinde faşist hareketin sindirme politikası ve saldırıları sürüyor. Özellikle işçiler üzerinde yoğunlaşan bu saldırılara karşı yetkililer hiçbir önlem almadıkları gibi kendilerine yapılan başvuruları da reddediyorlar.

Soma'da istasyon semtinde yapılmakta olan Termik Santral inşaatında 2000 işçi çalışıyor. Hiçbir can güvenlikleri bulunmayan ve hergün faşistlerin saldırılarıyla karşı karşıya olan işçiler, bunun dışında hiçbir toplumsal güvenliğe sahip olmadan ve boğaz tokluğuna çalıştırılıyorlar. İşçilerin bu durumu defalarca bildirmesine karşın, ne işveren GAMA şirketi, ne ilçe yetkilileri, ne de bu işyerinde yetkili olan Enerji-İş Sendikası önlem alınması için hiçbir girişimde bulunmuyor.

PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ

İşçi temsilcilerinin bu konudaki uyarılarda bulunmalarına karşın hiçbir önlem alınmayınca, geçtiğimiz ay içinde Soma'da bir saldırı sonunda yaralanarak hastaneye kaldırılan arkadaşlarını ziyaret etmek ve faşist baskıları protesto amacıyla 5 km.lik bir yürüyüş düzenlendi. Protesto yürüyüşünde işçilerin can ve iş güvenliklerinin sağlanması istendi. Ancak işçilerin bu haklı direnişi CHP yöneticileride dahil olmak üzere gerici çevreyi tedirgin etti. İşçilere karşı çevre ilçelerden güvenlik kuvvetleri getirildi ve ilçede yasal terör estirilmeye çalışıldı. Bu arada ilçedeki sosyal demokrat yönetici ve yetkililer saldırgan faşistleri koruyan bir tutum içine girdiler. Yöneticilerin bu tutumundan cesaret alan faşistler işçiler üzerindeki baskılarını yoğunlaştırdılar.

FAŞİST SALDIRILARA KARŞI

19 Temmuz günü Soma'ya çevre ilçelerden getirilen faşist zorbalar işverenin rızası ile işyerne girerek işçileri kurşun yağmuruna tuttular. Bu saldırı sırasındaiki işçi temsilcisi ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Bu olay üzerine toplanan işçiler ilçe merkezine kadar 4 kilometrelik bir yürüyüş yaptılar. Güvenlik kuvvetleri ile faşistlerin çeşitli provokasyon girişimlerine karşın büyük bir disiplin içinde geçen ve hiçbir olaya meydan verilmeyen yürüyüşe 1500 işçi katıldı.

Bilimsel sosyalistler işçilerin bu kararlı direnişinde başı çektiler ve en ön saflardayer aldılar. Soma ilçe merkezindeki alanda yürüyüşten sonra toplanan 3000 kişiye hitaben bir konuşma yapan TİP üyesi Ahmet Bülbül, antifaşist - antiemperyalist mücadelenin bilinçli ve kararlılıkla yürütülebileceğini ve ancak kitlesel ve örgütlü bir şekilde yapılabildiği ölçüde başarıya ulaşabileceğini söyledi.

TİP'E SALDIRI

TİP'lilerin öncülüğünde gerçekleştirilen bu protesto hareketi hem ilçe yöneticilerinde, hem de bazı maceracı gruplarda telaş uyandırdı. TİP'liler İzmir, Manisa' ve Akhisar'dan getirilen polis ve jandarmalarla karşı karşıya bırakıldılar. Polis ve jandarma alanda toplananlara cop ve dipçiklerle girişti, 100'e yakın işçi gözaltına alınarak işkence yapıldıktan sonra serbest bırakıldı. Ancak ertesi gün yürüyüş sonunda konuşma yapan Ahmet Bülbül polis tarafından gözaltına alındı. 9 saat boyu karakolda işkence gören Ahmet Bülbül daha sonra asılsız ve düzmece bir suçlama ile sevkedildiği mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine kondu.

TİP Malatya İl lokali iki kez arandı

Türkiye İşçi Partisi Malatya İl binası Sıkıyönetim görevlileri tarafından gerekçesiz olarak iki kez basıldı ve binanın aranmasına engel olmak isteyen Malatya İl Sekreteri Haluk Umut gözaltına alınmak istendi.

Geçen hafta TİP Malatya il binasına gelen sıkıyönetim görevlileri arama yapmak istediklerini söylediler. TİP Malatya İl Sekreteri Haluk Umut görevlilere, buranın bir siyasi parti lokali olduğunu ve gerekçesiz aranamayacağını hatırlattı. Bunun üzerine İl Sekreteri gözaltına alınmak istendi. Ancak gözaltına almak için de bir gerekçe gösteremeyen görevliler Haluk Umut'u serbest bırakmak zorunda kaldılar.

Aynı gün akşam üzeri parti lokali yeniden basıldı. Gerekçe olarak da partide bazı yabancı insanların resimlerinin bulunduğu gösterilmek isteniyordu. TİP Malatya İl sekreteri Haluk Umut yaptığı açıklamada yasadışı bu aramaların "terörün yasallaştırılması" girişimlerinden başka birşey olmadığını bildirerek görevlilerin antidemokratik tutumunu protesto etti.

NOT...

Cumhurbaşkanı sorsa...

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk acaba bir gün Metin Toker'e sormuş mudur:

"- Metin, sen niçin MHP konusunda tek satır yazı yazmazsın hiç!.."

Hayır, hiç de acaip olmaz.

Metin Toker, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından 6 yıl süreyle Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçilmiş bir parlamenterdir ve halen sürdürdüğü esas ve eski mesleği itibariyle de, özellikle batı istihbarat kaynaklarına yakınlığıyla tanınmış bir gazetecidir.

Diyelim ki, Türkiye'deki "sol çevreler" MHP hakkında tozu dumana katıyor! Diyelim ki, Federal Almanya Anayasayı Koruma Örgütü de, geçenlerde yayınlanan raporunda MHP ve yan kuruluşlarının tehlikeli faaliyetlerine dikkati çekerken "komünistlerin" oyununa düştü!...

Peki batı basınında, örneğin Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili haberlerde, kanlı olayların organizatörü olarak "MHP'nin bozkurtları"ndan söz edilmesine ne buyrulur? Amerika'da, İngiltere'de yayınlanan gazetelerde çıkan yazılardır bunlar: ... Evet, "MHP'nin bozkurtları" denmektedir açıkça...

Cumhurbaşkanı'nın basın danışmanı değildir ama Cumhurbaşkanı'nca seçilmiş bir parlamenter olarak, üç aylık kundaktaki çocuktan, kadın-erkek gencinden yaşlısına 100'ün üstünde insanın canı üzerine kurulan bu kanlı sofranın batıdaki yankılarını, hem de sanık sandalyesiyle ilgili yorumlarını, herhangi bir parlamenterden daha çok Cumhurbaşkanı'nın "Metin"den beklemek hakkı değil midir?...

Hoş, batı basını Türkiye ile ilgili yazılarında bunlardan söz ederken, yaklaşım ve yorum olarak sanık sandalyesiyle bağlantılı üst perdeden tezgahlanan tellallığını yapmaktadırlar ama hacca giderken bu kez paçalarından dökülen gamalı haç'lar da önemli olsa gerektir.

* * *

Sonra örneğin, Sayın Korutürk, şu geçenlerde gazetelerde çıkan Rahmi Koç'la ilgili haber konusunda "Metin sen ne düşünürsün" diye sormaz mı?

Biliyorsunuz, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Rahmi Koç, Amerika'da yayınlanan "Leaders" dergisinde yayınlanan yazısında şöyle diyordu:

"- Biz Türkler, doğru bir hükümeti, doğru bir liderliği işbaşına getirerek, gerekli iç, dış ve ekonomik politika dönüşümlerini gerçekleştirerek üzerimize düşeni yapacağız..."

Rahmi Koç kimle, kimlerle yapacaktır bu "dönüşümleri?..." Şöyle diyordu aynı yazısında Koçoğlukoç:

"- Ticaret ortaklarımızla, batılı dost ve müttefiklerimizle!..."

Ben devlet başkanı olsam sorardım:

"- Metin, bildiğim kadarıyla sen de aynı yolda bazı faaliyetler gösterdin, gösteriyorsun. Bu formül senin geniş tabanlı formül olmasın?..."

Şöyle zaman "Biz politika ile uğraşmayız" palavrası sıkan Koçoğlukoç'ların "doğru bir hükümeti işbaşına getirmek için" ticaret ortaklarıyla, batılı dost ve müttefikleriyle kurdukları ilişkileri sormak, öğrenmek ilginç olsa gerektir.

Soracağı şahıs yalnızca "geniş tabanlı" hükümetler oluşumuyla değil belki de; geniş çaplı hükümet işbaşına getirme metodlarıyla ünlü istihbarat kaynaklarıyla da ilgilidir... Öte yandan, Türkiye'de yeni bir hükümet arama hazırlıkları varsa bunun her türlüsünden Cumhurbaşkanı'nın haberi ve bilgisi olmak gerekmez mi?

Daha geçenlerde Ankara-İstanbul kara yolu üzerinde bir depoda piyasaya karaborsadan sürülmek üzere yakalanan ve daha sonra sahib-i hakikisi anlaşılınca hakkında kovuşturma yapılamayan dayanıklı tüketim malı stokçuluğunun dayandığı "hür teşebbüs" ruhunun, kökü dışarıda ortaklarıyla birlikte "Türkiye'ye yeni bir liderlik kadrosu" arama serüveninden Cumhurbaşkanı Sayın Korutürk'ün haberi olması gerekmez mi?

* * *

Sayın Cumhurbaşkanı şuna veya buna sorar, ya da sormaz.

Ama kamuoyu soruyor.

Örneğin Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili davanın bir duruşmasının, bir NATO komutanı tarafından izlendiği haber veriliyor. İlginç değil midir? NATO komutanının duyduğu bu derin hassasiyeti kamuoyu da duymak istemez mi?

Peki niçin bilinmez, yazılmaz, duyulmaz bunlar?...

* * *

Ne şekil ve yönde geliştiğini bilmediğimiz Kahramanmaraş olayları davası!...

Gizli duruşmalarda görülen Beyazıt meydanındaki bomba olayı davası!..

7 TİP üyesinin bir gecede boğazlanması olayı!

Abdi İpekçi'nin "iptali" olayı! Ve niceleri!...

Bunca cinayet, bunca kan, bunca vahşet! Bu kanlı tabloyu bir armonide birleştiren ve örten güç ve karanlık nedir? Karanlığın bir sistematiği, bir kurgusu, hedefi vardır.

Bu karanlık, MHP damgalı cinayet şebekeleri ile birlikte, Amerikan dergisi sayfalarında Türkiye'ye "yeni bir liderlik kadrosu" arayanlar ve onların kendi deyimleriyle "ticaret ortakları, batılı dost ve müttefikleri"dir.

Siz bakmayın, sermaye rotatiflerinin hergün yalan, dolan, hesap ve plan kusan mürekkeplerine.

Dava karanlığın yargılanmasıdır.

Tüm ilerici, yurtsever, demokratik güçler elele davacısı, Doğan Öz'ler savcısıdır bu davanın...

FERHAT GÜN

Bahçelievler vahşeti faillerinin idamı isteniyor

Suçlu yine yakayı ele verdi

Serdar Altan Latif Can Faruk

Ankara Bahçelievler'de 8-9 Ekim gecesi yedi Türkiye İşçi Partili'nin faşist çeteler tarafından hunharca katledilmesiyle ilgili dava hazırlıkları son aşamaya ulaştı. 8'i tutuklu bulunan, diğerleri ise aranmakta olan katliam failleriyle ilgili iddianame 30 Temmuz günü basına açıklndı. Askeri Savcı Deniz Hakim Binbaşısı Enis Tunga tarafından hazırlanan iddianamede, sanıkların suçlarının "hükümet aleyhinde silahlanarak öldürmek" kapsamına girdiği bildirildi ve sanıklar hakkında idam cezası talep edildi.

Bahçelievler katliamıyla ilgili iddianamenin tam metnini okuyucularımıza sunuyoruz:

"SUÇ:
"Hükümet aleyhine silahlanarak öldürmek.

"SANIKLAR:
"1. İbrahim Çiftçi, Arap Hilmi oğlu, Şemsiye'den 1958 yılında Konya'da doğma. Konya Kulu nüfusuna kayıtlı, Ankara' da Balgat Cevizlidere Mah.si No. 570'de oturur. Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okulu 1 nci sınıfında 935 nolu öğrenci. TUTUKLU.

"2. Ahmet Ercüment Gedikli, Nuri oğlu, Mihriban'dan 1957 yılında Samsun'da doğma, Aydın Nazilli nüfusuna kayıtlı. Devlet Mah. si Çaldıran Apartmanı B-Blok No: 12'de oturur. TUTUKLU.

"3. Duran Demirkiran, Dursun oğlu, Meliha'dan 1956 yılında Tokat'ta doğma, Tokat Merkez nüfusuna kayıtlı, Ankara Bahçelievler 24 ncü Sokak 2 nolu apartmanda bodrum katında oturur, Başkent Mali Bilimler ve Muhasebe Yüksek Okulu son sınıfında 4966 nolu öğrenci. TUTUKLU.

"4. Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Adnan oğlu, Ayşe'den 1955 yılında Artvin'de doğma. Hopa Artvin nüfusuna kayıtlı. Bahçelievler 22 nci sokak 13/1' de oturur. Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu 2 nci sınıfında 26 nolu öğrenci. TUTUKLU.

"5. Abidin Şahiner, Zihni oğlu, Döndü'den 1955 yılında Kırıkkale'de doğma, Aynı yer nüfusuna kayıtlı. Ankara Bahçelievler 3 ncü Cadde 117/A'da oturur. Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen Okulu 1 nci sınıf gece bölümünde 836 nolu öğrenci. TUTUKLU.

"6. Mehmet Kundakçı, Salih oğlu, İsmetiye'den 1957 yılında Osmaniye'de doğma, Adana Osmaniye nüfusuna kayıtlı, Osmaniye Rizaiye Mahallesi Atatürk Caddesi 52 noda ikamet eder. Ankara Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu 1 nci sınıfında öğrenci.

"7. Kadir Temir, Mehmet oğlu, Ümiş'ten 1958 yılında Kepez'de doğma. Kırşehir Mucur nüfusuna kayıtlı, Akdere Kazımorbay Mah.si No: 738'de oturur. Ankara Numune Hastahanesi Döner Sermaye Saymanlığında memur olarak çalışır.

"8. Ömer Özcan, Mümin oğlu, Melek'ten 1955 yılında Tokat Niksar'da doğma, Niksar nüfusuna kayıtlı, Tokat Niksar Derebağ Mah.si No: 2/A'da oturur, Devlet MMA Elektrik Bölümü son sınıfında 74/2093 nolu beklemeli öğrenci.

"TEFRİK EDİLEN SANIKLAR:
"1. Abdullah Çatlı, Ahmet oğlu, Remziye'den 1956 yılında Nevşehir'de doğma, Nevşehir Merkez nüfusuna kayıtlı, Nevşehir Kapıcıbaşı Mah.si Bozkurt sokak No: 49'da oturur.

"2. Haluk Kırcı, Şükrü oğlu, Hafize'den 1958 yılında Erzurum'da doğma, Nevşehir Merkez nüfusuna kayıtlı, Ankara Eğitim Enstitüsü 1 nci sınıf öğrencisi.

"3. Mahmut Korkmaz, Ethem oğlu, 1956 doğumlu, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu Öğrencisi.

"4. Bünyamin Adanalı, Hüseyin oğlu, 1956 D.lu, Ankara' da Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu Öğrencisi.

"5. Ünal Osmanağaoğlu, Hikmet oğlu, 1956 doğumlu, Ağrı Tutak ilçesi merkez nüfusuna kayıtlı. Ankara Site Öğrenci Yurdunda kalır.

"SUÇ TARİHİ:
"9.10.1978 saat 01.30.

"TUTUKLAMA TARİHİ:
Demirkıran — 25.12.1978
Hacıömeroğlu — 26.12.1978
Şahiner — 26.12.1978
Çiftçi — 26.12.1978
Gedikli — 30.4.1979
Kundakçı — 8.5.1979
Özcan — 30.7.1979

"UYGULANMASI İS. KANUN MADDESİ:
"T.C.K. nun 149/2

"Bahçelievler'de 7 kişinin öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 16.2.1979 gün ve 1979/1104 sayılı istemi uyarınca yapılan hazırlık soruşturması sonucu:

"9.10.1978 günü saat 01.30 sıralarında Bahçelievler 15 nci sokak 56/2 numaralı konutta SERDAR ALTEN, OSMAN NURİ UZUNLAR, LATİF CAN, SALİH GEVENCİ, FARUK ERŞAN, EFRAİM EZGİN ve HÜRCAN GÜRSES'in öldürülmesiyle sonuçlanan olayı ders çalışmakta olan ve aynı apartmanda oturan TUNCAY ÖZKUL'un (D/116) 10 kadar silah sesi duyarak balkona çıkıp baktığında, ön cepheden ince uzunca boylu esmer ve koyu takım elbiseli birinin kaçtığını görerek bahse konu konuta girdiğinde, ağır yaralıdurumda bulduğu SERDAR ALTEN'le konuştuğu, ALTEN'in kaçan kişilerden ikisinin esmer, ikisinin sarışın, birisinin çocuk yüzlü olduğunu söylemesi üzerine bu tanımları yazdığı, ayrıca 34 DP plakasıyla başlayan mavi renkli Nova marka bir araçtan söz ettiği, dışarıya çıkan tanığın yardım istemesi üzerine görevlilerin gelerek soruşturmaya başlanıldığı,

"Soruşturma sırasında görevlilere baş vuran adı ve kimliği Emniyet Müdürlüğünde saklı kişi, bu olaydan iki gün önce öğleden sonra Bahçelievler 3 ncü cadde ile 16 ncı sokağın kesiştikleri yerde, birisi orta boylu kestana renkli aşağı sarkık bıyıklı, diğeri zayıf sarışın, uzunca boylu saçı arkaya taranmış kişilerin konuşmalarına tanık olduğunu, elinde zincir veya tesbih bulunan kişinin diğerine tamammı diye sormasına yanıt olarak diğerinin "Tamam Reis 5-6-2" dediğini, bir yanlışlık olmasın sorusunu da tekrar tamam diye yanıtladığını bildirince, olayın geçtiği konutun numarasının 56/2 olması nedeniyle bu izden soruşturmayı başlatan görevlilerin tanıma uygun olan ve reis diye tanınan Duran Demirkıran'ı 18.12.1978 günü yakaladıkları, tanığın Demirkıran'ı fotoğrafından kesinlikle teşhis ettiği, Ömer Özcan'ı ise resminin yandan çekilmiş olması nedeniyle tanıyamadığı, (D/135-136) olay gecesi Demirkıran'ın beyanının aksine bulunduğunu söylediği Güner Koçoğlu'nun evine gitmediği, (D/138), ayrıca üzerinde yapılan aramada tanığın bahsettiği tesbihin ele geçtiği, (D/137 ve 124-B) olay yerinde gerekli incelemelerin yapılarak tutanak (D-95-96) ve kroki (D-102) düzenlendiği ayrıca olay yeri olan kanıtta oda kapısının arkasında;

"Anarşistler:
X Salih
Oktay
— Mümtaz
Şahap
Ayhan - dönektir — Hain
(Kırmızı kalemle yazılı)
Serdar

"Katliamla ilgili ge

Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Başkanlığı, geçtiğimiz yıl 8 - 9 Ekim gecesi Ankara Bahçelievler semtinde yedi Türkiye İşçi Partili'nin hunharca katledilmesinin faillerinin sekizinin yakalandığının ve yedisinin de aranmakta olduğunun bildirilmesi üzerine bir açıklama yaptı.

Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Başkanlığı'nca yapılan açıklamada, savcılıkça hazırlanan iddianamenin olayın gizli faşist iktidar odağı tarafından hazırlanan ve planlanan bir eylem olduğunun ortaya çıkarıldığı belirtildi. Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Başkanlığı'nın açıklaması şöyle devam ediyor:

"Geçtiğimiz yıl 8 - 9 Ekim gecesi Ankara Bahçelievler'de 7 yiğit Partili arkadaşımızın hunharca katledilmesine katılan faşistlerden 8'inin yakalandığı, 7'sinin ise arandığı açıklanmış bulunuyor. Faşist cinayet mangası mensuplarının ida
bildiriliyor.

"Konuyla ilgi
daşımızın katledi
sel terör olayı
Savcılıkta hazırl
"ülkücü" denen f
iktidarı ele geçi
gizli terör örgütle
nı kanıtlamaktadı

" 'Ülkücü' ,
doğrultusunda
hangisi olduğu a
7 arkadaşımızın
bu odak bir kere
odak dağıtılmad
kapatılmadan, Ba
sonuna kadar sor

Katliama kılıf arayanlar, şimdi konuşun!

YÜRÜYÜŞ'ün bu sayısında, Ankara'nın Bahçelievler semtinde yedi Türkiye İşçi Partili'nin eşi yalnızca Nazi barbarlığıda görülür bir biçimde katledilmesine ilişkin olarak hazırlanan iddianame yer alıyor. İddianame Türkiye İşçi Partisi'nin defalarca söylediği gibi, katlianun eli kanlı faşist terör odakları tarafından düzenlendiğini ortaya koyuyor.

Bugün iddianame ile sergilenenlerin ışığında geçmişte MHP ve terör ortakları tarafından katliama ilişkin olarak söylenenlere bir göz atmak MHP'nin bir kez daha yakayı ele vermesi için yeterli oluyor.

Hatırlanacağı gibi, Bahçelievler katliamının hemen ardından MHP gerçekleri gizlemek için büyük bir çabanın içerisine girmiş ve böylelikle bugün yakalanarak mahkemenin önüne idam isteği ile çıkartılan faillerin ve daha henüz yakalanamamış olan diğer canilerin savunuculuğunu yapmayı da üstlenmişti. Katliamın ardından bir demeç veren MHP Genel Başkan Yardımcısı Somuncuoğlu, olayı "sol içi" bir olay olarak göstermeye çalışarak dikkatleri faşist çetelerin üzerinden çekmeye çalışmıştı. Somuncuoğlu'nun yaptıkları bu kadarla da kalmıyordu. Somuncuoğlu "polisin komünist fraksiyonlar doğrultusunda" bir araştırma yaptığını" öne sürerek, kitleleri yanıltmaya çalışmanın da ötesinde bugün sonuçları belli olan araştırmanın yönünü saptırmaya çalışarak faşist canilerle açık bir "suç ortaklığı"nın içine girmekten çekinmiyordu.

MHP yanlısı gazeteler de Somuncuoğlu'na yardımcı olmaktan geri kalmıyor, faşistlere özgü iğrenç yalanlara başvuruyorlardı. Hergün gazetesi, katliamdan sonra şunları yazacaktı: "Ankara'da işlenen bu hunharca cinayet, bir sol fraksiyonun kirli bir provokasyonundan başka birşey değildir... Kaba kuvvet eylemlerine karşı olan Türk Milliyetçilerinin başı zaten kendilerine saldıran silahlı sol gruplarla yeteri kadar derttedir. Yalnızca bu sebep dahi, işlenen cinayetlerle Türk Milliyetçilerinin ilgisinin olmadığını ortaya koymak için yeterlidir."

Millet Gazetesi ise, katilleri korumak için Serdar Alten'in sözlerini utanmazca değiştiriyor ve şöyle yazıyordu: "Yaralı olarak kurtulan TİP'li militanın 'bizi MHP yanlısı faşistler vurdu' sözünü sarfetmediği, aksine katillerin 'siz sosyal faşistsiniz. Ülküçü faşistlerden farkınız yok. Hepinizi geberteceğiz' dediğini polis açıkladı", Millet Gazetesi de böylelikle katillerin yakalanması içi araştırmanın doğrultusunu değiştirmeye çalışan tahriflere ve yalanlara başvurarak canileri perdelemeye çabalıyordu.

Tercüman Gazetesi'nin ise "usta"lığına diyecek yoktu! Olayın ertesinde Tercüman Gazetesi'nin manşete çıkarttığı "Polis evde çeşitli mektuplar ele geçirdi. Bursa'dan bir kızın yazdığı mektupta 'fraksiyon farkından bir araya gelemeyiz' deniliyor." sözleri de, MHP ve yandaşları gibi faşist katliamı kitlelerden gizlemeyi ve faşist terör odaklarını aklamayı amaçlıyordu.

Ne var ki bu aklama çabaları MHP'yi ve faşist terör şebekelerini aklamak bir yana, faşist terör odağını ve onun suç ortaklarını bir kez daha ele verdi.

Faruk Erşan — Efraim Ezgin — Salih Gevenci — Hürcan Gürses — Osman Nuri Uzunlar

gerçekler bütünüyle açığa çıkarılmalıdır"

...larının idare isteğiyle yargılanacağı da ...iyor.

...nuyla ilgili yapılan açıklama, 7 arka...nın katledilmesinin, kesinlikle bir birey...ör olayı olmadığını kanıtlamaktadır. ...ta hazırlanan iddianame, katliamın, ..." denen faşist ideoloji doğrultusunda ... ele geçirmeyi amaçlayan hareketin ...rör örgütlerince planlanıp uygulandığı...lamaktadır.

...Ülkücü', 'milliyetçi-toplumcu' ideoloji ...usunda örgütlenmiş politik odağın ... olduğu artık çok iyi bilinmektedir ve ...aşımızın katillerinin ortaya çıkmasıyla ... bir kere daha yakayı ele vermiştir. Bu ...dağıtılmadan, MHP ve yan kuruluşları ...madan, Bahçelievler katliamının hesabı ... kadar sorulmuş olmayacaktır.

"Katliamla ilgili açığa çıkarılması gereken gerçekler de henüz tamamlanmamıştır.

"Katliamın aranan faillerinden ikisinin kimliğinin saptanamadığı bildirilmektedir. Bu iki kişinin, bir bölümü karanlıkta kalan bütün terör olaylarında olduğu gibi, faşist cinayet mangasıyla asıl örgüt arasında bağlantıyı kuran 'kilit adam'lar olması ihtimali üzerinde durulmakta mıdır?

"İkincisi, katliamı gerçekleştirenlerin şeflerine 'reis' demelerinden de anlaşıldığı gibi, ÜOD ve ÜGD'nin illegal örgütlenmesinin temelini oluşturduğu son günlerde kanıtlarıyla ortaya çıkan 'oba' adlı hücrelerin Bahçelievler katliamında da ortaya çıkması arasında paralellik kurulmuş mudur?

"Üçüncüsü, katliamın bomba imalathanesi ve cephanelik haline getirildiği kanıtlanan, daha sonra MİSK Kültür Merkezi haline getirilen bina ile MHP Genel Merkezi ve MHP Gençlik Kolları'nın sadece 500 metre ötesinde gerçekleşmiş olması da soruşturmaya dahil edilmiş midir? Katliam gecesi tanıklarının tümünün belirttiği gibi, 8 Ekim günü tüm Bahçelievler'in MHP'li 'kolluk milisleri' tarafından tam bir gözetim altına alınmasıyla 7 arkadaşımızın katli arasındaki bağlantı kurulmuş mudur?

"Sadece birkaçını sıraladığımız bu soruların aydınlatılması, 7 Partili arkadaşımızın hunharca katledilmesini planlayıp gerçekleştiren asıl terör odağının ortaya çıkarılmasını sağlayacaktır. Ve Partimiz, tüm demokratik güçlerlele ve emekçi kitlelerin örgütlü birleşik gücüne dayanarak, 7 yiğit arkadaşımızla birlikte bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin tüm şehitlerinin hesabını, faşist terörün bu odaklarından sormayı bilecektir."

X Faruk
İsmail - Fire (Kırmızı kalemle)
Orhan - Sakar
X Hürcan

yazıldığı, (D/74) bunun Salih Gevence tarafından şaka amacıyla önceden yazıldığı (D/114) ancak kırmızı kalemle ~~ifeveleri~~ ve işaretleri kimin yaptığının saptanamadığı,

"Anlaşılmıştır.

"Olayı takiben Kurtuluş Gazetesinde yer alan, sanıkların tanımıyla ilgili haber üzerine, (D/88) Muhlis Koyuncu'nun olayla ilgisi saptanamamış, (D-165) bahse konu gazetede Ümit adınında verilmesi nedeniyle, ismen saptanan Ümit Ölmez (D/284) ve Ümit Durak (D/167) bulunamadıkları gibi olaya karıştıkları ve katıldıkları yolunda hiçbir kanıt elde edilememiştir.

"Soruşturma sırasında gelen imzasız suçlama mektuplarında (D/92-2,92-5,92-7, 168, 169) isimleri geçen kişiler yönünden araştırma yapılmış ise de, olayla ilgili oldukları yolunda olumlu hiçbir yanıt alınamamıştır.(D/298).

"Maktul Serdar Alten'in bildirdiği (D/112) ve olayda kullanıldığını söylediği 34 PD ile başlayan metalik mavi renkli Nova marka araçla ilgili olarak yazılan yazıya İstanbul Trafik Şube Müdürlüğünce verilen yanıtta (D/293) belirtilen aracın şehir ve harf koduna göre bulunamadığı bildirildiğinden, plakanın sahte veya maktulce yanlış verilmiş olabileceği sonucuna varılmıştır.

"Olay yerinde görevlilerce, isimleri sonradan saptanan Osman Nuri Uzunlar, Latif Can, Efraim Ezgin ve Hürcan Gürses'in elleri bağlı ve ölü, Serdar Alten' in ise bağsız ve ağır yaralı olarak bulundukları, ayrıca içerde hafif eter kokusu saptanmış ve boş kovanlar-çekirdekler ile eter şişesinin ele geçtiği (D/96) yapılan balistik incelemede (D/161) olayda iki silah kullanıldığı, ancak diğer olaylarla ilgi kurulamadığı, (D/340-342) kişilerin olaydan önce eterle bayıltılıp bayıltılmadıklarının ilmen saptanmasının olanaksız olduğu, (D/356) Salih Gevenci ve Faruk Erşan Eskişehir yolu üzerinde ölü olarak bulundukları, ağır yaralı olarak Hacettepe Tıp Fakültesi Hastahanesi'ne kaldırılan Serdar Alten'in 11.10.1978 günü saat 11.30'da öldüğü, (D98-B).

"17.10.1978 otopsi incelemesinde,Serdar Alten'in mide ve barsakları delen kurşunun yarattığı peritonitten (D-10-11), 9.10.1978 tarihli otopsi tutanaklarında Hürcan Gürses'in ateşli silah mermisiyle kalp ve böbrek delinmesi sonucu iç kanama ve yaralanma şoku, (D/22) Efraim Ezgin'in kafa tası kırıkları ve beyin harabiyeti (D/25), kimliği sonradan saptanan Osman Nuri Uzunlar'ın asfiksi, dolaşım ve solunum yetersizliği (D/31), Latif Can'ın (D/65) ateşli silahla yaralanma sonucu akciğer harabiyeti kanama ve şok (D/38), 10.10.1978 günlü otopsi tutanaklarından kimlikleri yine sonradan saptanan Faruk Erşan'ın (D/47) ateşli silahla beyin harabiyeti sonucu (D/54), Salih Gevenci'nin ise (D/47) ateşli silahla kafatası kırığı ve beyin harabiyeti (D/58) sonucu öldükleri saptanmış ve Osman Nuri Uzunlar'ın boğazında bulunan iki adet mavi bezle, Serdar Alten dışında diğerlerinin bağlanmalarında kullanılan altı kısa kordon emanete alınmıştır (D/16). Maktullerden Serdar Alten (D/112) olay gecesi Televizyon'da Vakıf dizisini izlemekte oldukları bir sırada sanıkların içeriye girdiklerini söylemiş ve sanıklardan İbrahim Çiftçi'de (D/185) bunu doğrular tarzda beyanda bulunduğundan durum, Televizyon Daire Başkanlığı'ndan sorulduğunda 12.7.1979 tarihli yanıttan Vakıf dizisinin saat 22.16'da başladığı ve 23.08'de son bulduğu anlaşılmıştır.

"Serdar Alten (D/100-101-112-113) ölümünden önce hastahanede saptanan ve birbirini tamamlayıp doğrulayan ifadelerinde:

"Olay gecesi Bahçelievler'deki evden Latif Can, Salih Gevenci, Efraim Ezgin ve Hacettepe Üniversitesi'nde okuyan Salih'le Efraim'in arkadaşları Osman NuriUzunlar ve bir aralık dışarıya çıkıp dönen Hürcan Gürses'le birlikte Vakıf dizisini izledikleri sırada, birinde uzun otomatik silah, diğerlerinde normal tabanca olan dört kişinin içeriye girdiklerini, ellerini kaldırtıp yere yatmalarını istediklerini, "Böyle devrimcilik mi olur, silah bile almamışlar" diyerek küfür ettiklerini, içeridekilerin kollarını arkadan bağlayıp eter koklattıklarını, girenlerin birinin sarışın uzun boylu, ikincisinin esmer geniş kafalı, orta boylu, kısa saçlı, üçüncüsünün 16-18 yaşlarında genç kıvırcık saçlı olduğunu, dördüncüyü hatırlayamadığını, evde kısa bir sorgudan sonra kendisini dışarıya çıkarıp plakası 34-PD ile başlayan metalik mavi renkli Nova marka bir aracın yanına götürdüklerini, arabada bulunan esmer orta boylu kıvırcak saçlı 22-21 yaşlarında atletik yapılı kendisine reis diye hitap ettikleri kişinin geri götürmelerini söyleyince, bir seksen boyunda sarışın uzun saçlı çukur yanaklı, aşağı doğru sarkık bıyıklı olanla tanımını yapamadığı diğer kişinin kollarından tutarak eve geri götürdüklerini ve evde Latif, Efraim ve Hürcan'ın elleri arkalarından bağlı olduğu halde çok sayıda ateş ettiklerini, ateş edenin 16-17 yaşlarında kıvırcak saçlı tiysüz, göz kapakları şişkin tam esmer ve uzunca boylu, diğer odadakinin ise düz kısa saçlı, kafa kemikleri çıkık 20-21 yaşlarında esmer kişi olduğunu, bu sırada Salih Gevenci'nin evde bulunmadığını, uzun boylu sarışın kişinin, evde bulunan Faruk Erşan'ın ağabeyisi ile yengesinin resmine bakarak bu yakışıklının kardeşi elimizde demesinden Faruk Erşan'ın da yakalanarak götürülmüş olduğunu anladığını söylemiştir.

"Halen tutuklu bulunan sanıklardan İbrahim Çiftçi'nin 1,84 boyunda, 74 kg. ağırlığında, siyah saçlı, siyah gözlü, buğday tenli, alın ve gözler basık, elmacık kemikleri belirgin, Mehmet Kundakçı'nın 1,79 boyunda 71 kg. ağırlığında, siyah saçlı koyu kahverengi gözlü, açık buğday tenli, sol gözü hafif daşı kayık, Ahmet Ercüment Gedikli'nin 1.87 boyunda, 75 kg. ağırlığında, kumral, mavi gözlü, beyaz tenli ve kulak memeleri yapışık, Abidin Şahiner'in 1,73 boyunda, 71 kg. koyu kumral yanları tek tük beyaz saçlı, koyu kahverengi gözlü, beyaz tenli, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu'nun 1,78 boyunda, 68 kg. kızıl kahverengi saçlı, kahverengi gözlü, beyaz tenli, iri uzun burunlu, iri gözlü, iki kaşının ortasında fındık büyüklüğünde yağ bezesi mevcut, Duran Demirkıran'ın 1,64 boyunda, 58 kg., koyu kumral saçlı, ela gözlü, açık buğday tenli, fizik tanımlarda oldukları anlaşılmıştır.

"23 Aralık 1978 günü yer gösterme tutanağında (D/179) İbrahim Çiftçi'nin olayın geçtiği konutta kabulüne uygun ev ve iç düzeni ile evde bulunan eşyalarla ilgili, yine Duran Demirkıran'a ait 23 Aralık 1978 tarihli yer gösterme tutanağında (D/142) olay sırasında kendilerinin ve diğer sanıkların bulundukları yerlerde, olayda kullanılan araçların konumlarıyla ilgili birbirini ve önceki kabulleri doğrulayıp tamamlar tarzda beyan ve işaretlerde bulundukları saptanmıştır.

"Olay tarihi olan 9.10.1978 tarihinde yaklaşık 15 gün kadar önce sanıklardan Mahmut Korkmaz, Ahmet Ercüment Gedikli, Ömer Özcan Haluk Kırcı ve Duran Demirkıran'ın Dadaş Kahvesinde buluştuklarında, Mahmut Korkmaz'ın Özcan ve Demirkıran'a görev vereceklerini söyleyip evine çağırdığı, Bünyamin Adanalı, Kırcı, Özcan ve Demirkıran'ın buluşup konuştukları, Özcan, Kırcı ve Demirkıran'ı bekledikleri bu arada Kırcı'nın dışarıya çıkarak Özcan'a birisini gösterip girdiği apartmanı öğrenmesini istediği, Özcan'ın gösterilen kişiyi takip edip konutunu öğrendiği, daha sonra Özcan'la Demirkıran'ın Dadaş Kahvesine giderek Kırcı ile oturmakta olan Gedikli'ye adresi bildirdikleri, Gedikli'nin iyi tesbit edin demesi üzerine Özcan ve Demirkıran'ın Bahçelievlerde konutunun saptanması istenilen kişiyi hekleyip görmeleri üzerine izleyerek aynı eve girdiğini saptayıp, 7.10.1979 günü Dadaş Kahvesinde Gedikli'ye rapor ettikleri, o günlerde İbrahim Çiftçi'nin sanıklardan Kadir Temir'den sağladığı eteri Bahçelievler'de Gedikli'ye verdiği, Gedikli'nin yukarıda adları geçen sanıklara yarın öğleden sonra gelin demesi nedeniyle ertesi günü buluştuklarında Gedikli ve Özcan'ın birlikte evi görerek yarım saat sonra döndükleri Özcan ve Demirkıran'ın bu arada kahvede kaldıkları, saat 17.00 sıralarında Çiftçi'nin Şahiner'in evine gittiği saat 19. sıralarında kahveye gelen Gedikli'nin takriben 21.00'de Korkmaz'ın kahveye girerek hadi gidiyoruz demesi üzerine Gedikli ve Korkmaz'ın dışarıda bekliyen büyük bir aracın şoför mahalline binerek saat 22.00 sıralarında Şahiner'in evine geldikleri, evde bulunanlardan Ömer Yavuz Hacıömeroğlu ve Çiftçi'nin aracın arkasına bindikleri, Şahiner'le Kundakçı'nın yürüyerek gittikleri, aracı kimliği saptanamayan esmer kalın bıyıklı birisinin kullandığı, aracı önceden belirlenen maktullere ait konutun önünde durduğu, Gedikli'nin Özcan ve Demirkıran'ı evin yanlarına yerleştirdiği bu sırada Renault marka koyu renk bir başka aracın daha gelerek yolun kenarında durduğu, içinden birisi Ünal Osmanağaoğlu olan üç kişinin indikleri, saat 23.00'a doğru büyük arabadan inen Gedikli'nin 14'lük bıyık, Çiftçi'nin ise yeri yapım silahlarla diğer araçtan inen ve kimlikleri saptanamıyan biri büyük kafalı esmer uzunca boylu diğeri ise uzun boylu esmer bıyıklı kişilerin birlikte eve girdikleri, içeride bulunanların silah tehdidi ve sonradan etkisiz hale getirip ellerini arkadan telle bağladıkları, saat 24.00 sıralarında dışarıya çıkan Gedikli'nin dışarıyı kolladıktan sonra eve döndüğü, saat 01.00 sıralarında Korkmaz'la Gedikli'nin Serdar Alten'i kollarından tutarak büyük arabaya geçen ve büyük reis olarak tanımlanan Alten'in de tanımına uygun Abdullah Çatlı'nın yanına getirip gösterdikleri ve sonradan eve geri götürdükleri, Osman Nuri Uzunlar'ın mutfakta, Efraim Ezgin ve Latif Can'ın odada somya üzerinde, Hürcan Gürses'in yerde yüzükoyun vaziyette tabancayla vurularak öldürüldükleri, Alten'in öldürülmek amacıyla aynı odada sırtüstü yatar ve bağsız durumda vurulduğu, sonradan tüm sanıkların olay yerini terkettikleri diğer iki maktülün ise Eskişehir yolunda ölü olarak bulundukları, maktullerden sadece Uzunlar'ın dolaşım ve solunum yetersizliği sonucu öldüğü anlaşılmış bulunmaktadır.

"Ülkücü görüşü paylaşan ve Anayasa ilkeleri ile yasaları yok sayan sanıkların, görüşlerini paylaşmayan tanımladıkları ancak siyasal düşüncelerini bildikleri Türkiye İşçi Partisi Üyesi olan kişileri bir tepki olarak yaygınlaşan ve arzuladıkları şiddet eylemlerine çekmek ve bu hareketlerinin basında kamu oyunda ve sol görüşte olanlarda doğuracağı tepkiyle ülkemizi olduğundan daha yaygın bir anarşi içinde göstermeye yönelik olumsuz davranışları, bu amaçlarının gizli örgüt ve terör odakları kurarak devletin düzenine ve varlığına karşı halkı silahlandırarak birbirlerini kırımı, bu amaçla bir partinin üyesi ve sempatizanı olmaktan öte hiçbir kusur ve eylemleri bulunmayan 7 kişinin acımasızca öldürülmeleri, aralarında iş bölümü yaparak timler halinde görevlerini saptayıp planlı bir şekilde tüm yurttaşları huzursuzluk, karamsarlık, ve güvensizliğe itecek biçimde toplumun birlik ve beraberliğini bozacak davranışları, kendi görüşünü paylaşmıyan kişileri düşman sayacak kadar kin ve hınçla hareketleri, amaçlarının yasal düzeni ve haklarını kullanılamaz, kolluk kuvvetlerini güvenilmez inanç ve görüşünü yerleştirip. bunun yarattığı karamsar ve olumsuz anarşik ortam içinde güç ve otorite yokluğundan yararlanarak Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya yönelik amaçları uğruna hiç tanımadıkları bu kişilere yönelik eylem gerçekte demokratik hukuk devletine karşı işlenen cebir ve şiddete dayalı saldırı niteliğindedir.

"Gıyaben tutuklamalarına karar verilen ve bütün aramalara rağmen ele geçmiyen sanıklar Haluk Kırcı, Mahmut Korkmaz ve Bünyamin Adanalı ile, soruşturma kendisini de kapsayacak tarzda genişletilmiş bulunan Abdullah Çatlı bugüne değin yakalanamamış bulunduklarından, ilgili belgelerden benzer çıkartılarak dosyanın bu sanıklar yönünden tefrikine karar verilmiştir.

"Sanıkların amaçları için örgütlenerek eylemlere girişmeleri ve 7 kişinin ölümüyle sonuçlanan hareketleri tüm unsurları yönünden yüklenen Hükümet aleyhine silahlanarak öldürmek suçunu oluşturduğundan, TCK'nun 149/2 uyarınca cezalandırılmaları ve duruşmalarının Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yapılması talep ve iddia olunur. 30.7.1979."

DİSK İÇİNDE BİRLİĞE GİDEN YOL

SELİM MAHMUTOĞLU

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün 17.7.1979 tarihli açıklamasıyla ilerici sendikal hareket içinde başlayan tartışmalar, Maden-İş, Banksen ve Baysen sendika başkanlarının, sendikalarının yürütme kurulları adına yaptıkları ortak açıklama ile yeni bir boyut kazandı.

30. 7.1979 tarihini taşıyan ve içeriği ağırlıklı olarak Baştürk'ün açıklamalarına yanıt olan bu üçlü deklerasyon için öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, içinde olumsuzlukları, çelişkileri taşıması ile birlikte işçi sınıfının ilerici sendikal hareketinin birliği açısından olumlu yaklaşımları da içermektedir.

Üçlü açıklamanın en önemli ve olumlu yanı hiç kuşkusuz yeni bir konfederasyonun kurulmasının ilk kez ve resmi olarak yalanlanmasıdır. Bu, ilerici sendikal hareketin birliğinin DİSK içinde sağlanması yara almış olan birliğin yeniden kurulması yönünde atılmış önemli bir adımdır.

İkinci olumlu adım ise. tek tip tüzük'ün kabul edilmesidir. Ancak bu biraz muğlaktır. Şöyle ki, açıklamada "DİSK'e üye sendikaların, DİSK ilkelerini ve sendika içi demokrasiyi içeren tek tip statü (anatüzük) etrafında bütünleşmesi konusu, bugünün konusu değil, DİSK'in kurulduğu 1967 tarihinden bu yana DİSK içinde sendikalarımızın ele aldığı ve yeterince gerçekleştirilmeye çalışıldığı bir konudur. Fakat henüz bu konuda hedefe ulaşılamamıştır" denilmektedir.

Burada kastedilen, DİSK karar organlarınca DİSK üyeliğinin bağlayıcı koşulu olarak kabul edilen ve 30 nolu DİSK yayını olarak çoğaltılıp dağıtılan "Tek Tip Demokratik Tüzük" müdür, yoksa gerçekten Maden-İş yönetiminin yıllardır savunduğu kendi anatüzüklerinin DİSK'e bağlı tüm sendikalarca kabul edilmesinin istenmesi midir? İşte burası biraz muğlaktır.Çünkü DİSK "Tek tip demokratik tüzük" komisyonunun başkanı olan Maden İş Genel Başkan Vekili Bahtiyar Erkul, bir toplantısına katıldıktan sonra bu komisyondan istifa etmiş ve oluşturulan tüzüğe sendika olarak karşı çıkmışlardır. Ayrıca şu anda Maden-İş ile birlikte ihraç edilen ve birlikte davranan sendikaların tüzükleri de Maden-İş tüzüğünün hemen hemen aynısıdır. Bütün bunlarla birlikte, Maden-İş' yönetimine hakim olan zihniyetin daha düne kadar DİSK yönetiminde olduğunu ve yönetimde bulundukları dönemlerde yeni bir tek tip tüzük hazırlıkları olmadığını. sadece Maden-İş tüzüğünü DİSK'e bağlı sendikalara kabul etmeleri için önerdiklerini de hesaba katarsak, "1967 tarihinden bu yana" sözlerinden, bugünkü DİSK' in ileri sürdüğü 'Tek Tip Demokratik Tüzük" değil. kendi tüzükleri olduğu anlaşılmaktadır. Ancak biz yanlış yorumladığımızı ve kastedilenin DİSK'in "Tek Tip Demokratik Tüzük'ünün olduğunu varsayarsak, bu da sendikal birliği sağlamada. sendika içi demokrasinin önemi açısından çok olumlu bir adımdır.

Yapılan ortak açıklamadaki bu olumlu olarak nitelediğimiz adımlarla birlikte, eski hataları kabul etmeme, bir anlamda bunlara devam etme anlamına gelen olumsuzluklar da yer almaktadır. Şöyle ki açıklamada "Ancak sayın Abdullah Baştürk'ün öne sürdüğü, Maden-İş'in MESS görüşmelerine temsilcileri de sokması, referandumdan yana olması, sendikalarda siyasal ayrımcılık ve tasfiyecilik yapılmaması gibi taleplerin, sendikalarımızın başından beri savunageldiği ve ardılcıl ilkeler olduğu halde sanki sendikalarımız, bu ilkelere karşı imiş ve sendikalarımız hakkındaki geçici ihraç kararlarının nedenleri bunlarmış gibi, ihraç kararlarının yeniden ilgili kurullara götürülmesi için şartlar olarak ileri sürülmesine ve hele kimi DİSK sendikalarının da bu girişime ortak edilmeye çalışılmasına bir anlam veremediğimizi de belirtmek isteriz." denilmektedir.

Hataları kabul etmek kolay bir iş değildir. Ama kimin için? Her halde sosyalistim diyenler için değil. Sosyalistler hatalarını kabul eden eleştiriye açık, özeleştiri yapabilen, yanlışlarından ders çıkaran ve tekrar aynı yanlışı yapmamak için azami dikkat gösteren insanlardır. Sosyalistlerin çok önemli niteliklerinden biridir bu. Bu nedenle sosyalistim diyenlerden yanlışların kabullenilmesi beklenir ve bu kabullenildikten sonra geçmişteki kırgınlıklar, olumsuzluklar hatta siyasi ayrılıklar bir kenara bırakılır, birlikte çalışabilmenin koşulları yaratılır. Sınıf mücadelesinin gereğidir bu. Elbette bu bir süreç içinde olur. Bir anda her şey kabullenilmez. Karşı tarafın hatası öne sürülür, ondan da aynı yaklaşım beklenir. Ancak kendisini sosyalist karşı tarafı sosyalist olmamakla suçlayanların bu konuda ilk adımı kendisi atması gerekir. Oysa bu olmamıştır, tam tersi olmustur.

Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Genel Başkanlarının yaptıkları ortakaçıklamada kabullenmedikleri konularda oysa çok somut örnekler var. Hatta bir kitap yazılacak kadar somut örnekler var. Yürüyüş'ün sayfalarında bu konulara zaman zaman değinildi. Tekrar da olsa bir ikisine gene değinmek gerekiyor.

Maden-İş sendikasının yıllardan beri süregelen toplu sözleşme politikasının en temel özelliği, toplu sözleşme müzakerelerini bizzat işçinin seçtiği sendika işyeri temsilcileri ile işverenin veya vekilinin aynı masaya oturması ve talepler üzerinde karşılıklı görüşmeleri biçiminde sürdürülmesi idi. Bu müzakerelere sendika yönetiminin tayin ettiği bir uzman ile eğer işveren MESS üyesi ise birde MESS'in uzmanı katılırdı. Görüşmeler akamete uğrayıp. araya grev de girse, grev sonrası anlaşma gene bu heyet arasında imzalanırdı. Geçen "grup sözleşmesi" öncesi MESS bu konuda kendi lehine bir adım attı. İşveren veya vekilini müzakerelerden çekti ve müzakereler sadece sendika işyeri temsilcileri ile MESS'in uzmanı arasında sürdürüldü. Bu durum toplu sözleşmenin uygulanmasında işçi aleyhine önemli sorunların ortaya çıkmasına neden oldu. Toplu sözleşme müzakerelerinde kabul edilen bir maddenin neleri kapsadığı toplu sözleşme metninde detaylı yazılmadığı için, müzakerelere katılan sendika temsilcileri ile müzakerelere katılmıyan işveren veya vekili arasında sürekli yorum anlaşmazlıkları çıktı, MESS'e başvuruldu, uyuşmazlıkları çözümleme kuruluna gidildi. Bu da bir hakkın zamanından çok sonra elde edilmesine veya hiç elde edilmemesine yol açtı. Bu durumudaha o günden bilen Maden-İş yönetimi MESS'in bu politikasına mani olamadı veya olmadı.

MESS grup sözleşmeleri ile birlikte kendi lehine bir adım daha attı. Maden-İş yönetimine gurup sözleşmesini imzalattırdı. Hem de sendikanın grevler esnasında toplanan genel kurulunda "grup sözleşmesine imza atılması" kararı alındığı halde. Hem de bölge bölge işyerlerinin Spor ve Sergi Sarayında toplanıp grup sözleşmesine imza atmamak için sonuna kadar direnileceğine dair işçilere and içirildiği, yemin ettirildiği halde. (Sendikanın en yüksek karar organı olan Genel Kurul kararına rağmen Genel Yürütme Kurulu'nun nasıl grup sözleşmesini imzaladığı ayrı bir yazı konusu olduğundan ona ayrı bir yazıda değineceğim). Burada değinmek istediğim MESS bu yıl bir adım daha atmak istiyor. MESS'in tespitine göre, toplu sözleşmelerin işverenlere yüklediği maliyetin artmasına neden olan faktörlerden biri de, sendika işyeri temsilcilerinin toplu sözleşme müzakerelerine katılması ve işçi denetiminin bu yolla müzakerelerde sürdürülmesidir. Bu nedenle de MESS bu yıl sendikaişyeri temsilcilerinin toplu sözleşme müzakerelerine katılmasını istemiyor. Elbette bu MESS'in yeni bir isteği değil. Eskiden beri istediği ama gerçekleştiremediği bir istek. Ama bu yıl gerçekleştirmek için şartları uygun görüyor. Ve dayatıyor.

Maden-İş yönetimi bugün izlediği politikayla buna teslim olmuş görünüyor. Kurduğu toplu sözleşme komiteleri, toplu sözleşme müzakerelerine katılacakları değil, bu müzakerelere katılacak sendika yöneticilerinin veya uzmanlarının vereceği bilgileri işçilere anlatacak heyetlerdir.

Sendika temsilcileri sadece kendi işyerlerindeki işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili hususlarda işverenlerle görüşebilecekler. bu görüşmelerde anlaşmaya vardıkları noktaları, 114 işyeri işvereni adına müzakerelere katılacak MESS uzmanı ile sendika yöneticileri arasında da yapılacak görüşmeler sonucu varılan anlaşmanın sonuna eklenecektir. Açıkçası MESS'in ileri sürdüğü formülasyon gerçekleşirse, toplu sözleşmelerde eskiden olduğu gibi işçi denetimi kalkacaktır.

Maden-İş üyelerinin DİSK Genel Başkanına ilettiği, DİSK Genel Başkanının da açıklamasında ileri sürdüğü ve vazgeçilmesini, eskiden olduğu gibi gene işçi denetiminin sağlanmasını istediği konu budur. Üç sendika başkanının ortak açıklamasında bu konuya değinilmemektedir, daha doğrusu bu konu geçiştirilmektedir.

Bugün artık referandumu savunmayan bir tek sendika yoktur. Dün referandumdan açıkça kaçan Türk-İş bile bugün referandumu sözde de olsa savunmaktadır. Bugün hemen hemen bütün sendikaların genel kurullarında referandumu destekleyen yetkili sendikanın tespitinde en etkin yolun referandum olduğunu kabul eden kararlar alınmaktadır. Bu, genel olarak bakıldığında olumlu bir gelişmedir. Bir de bu arada referandumun gizli oy açık sayım ilkesini "irade beyanı" yöntemiyle yozlaştırmak isteyenlerde vardır. Bütün bunlar doğrudur. Ancak bırakalım diğerlerini Maden-İş'in Ereğli'de ve Kırıkkale'de bu konuda beklenen sınavı veremediği de doğrudur.

Hiç üyesi olmayan veya bir kaç üyesi ile referandum çağrısında bulunan sendikaların bu çağrıları elbette dikkate alınmaz. Ama evrak üzerinde yetkiyi aldın diye ve de karşı tarafın (şu veya bu şekilde) çoğunluk tabanı olduğunu bildiğin bir işyerinde, karşı sendikanın referandum çağrısından kaçamazsın. Son tahlilde yapılacak olan irade beyanı bile olsa kaçamazsın. Kaçsan da pratikte bir yarar sağlamaz. Çünkü karşı tarafın şu veya bu şekilde sahip olduğu üye çoğunluğu, evrak üzerinde alınan yetkiyi kullandırmaz. Kaldı ki, Ereğli'de Kaymakamın düzenlediği protokol bal gibi gizli oy, açık sayım usulü ile yapılacak referandumdu. Hatırlamak gerek, sanırım 1965'te Türk Demir Döküm'de üye çoğunluğu Maden-İş'te, yetki ise Çelik-İş'te idi. Ama toplu sözleşmeyi Maden-İş yapmıştı. Demek oluyor ki üye çoğunluğunun olmadığı yerde yetkiyi "bilirkişi"den değil, önce işçiden alacaksın. Onun taleplerini dikkate alacaksın. ondan sonra yetki isteyeceksin.

Tasfiyelere gelince, her halde en çok bu konuda somut örnek verilir. Ancak önce kimin veya kimlerin kastedildiğini biraz açmak gerekiyor. Veya kastedilenlerin Şükrü Özbayraklar, Hakkı Öztürkler gibi Maden-İş'e karşı sendika kuranların olmadığını açıkça belirtmek gerekiyor. Yeri gelmişken de bir şeyi daha belirtmek gerekiyor.

Bu kişileri özellikle Şükrü Özbayrak'ı savunması gereken biri olacaksa o da Maden - İş yönetimi olmalıdır. Herkesçe bilinir. Maden-İş'te Bölge Temsilcisi adayı olabilmek için tüzüğün aradığı şartlara haiz olmak yetmez. Bir de Maden-İş üst yönetiminin onayı gerekir. Ereğli'de yapılan son Bölge Temsilciliği seçimine Şükrü Özbayrak ile birlikte iki kişi daha aday oldu. Maden-İş yönetimi toplam üç adaydan sadece birinin adaylığını onayladı. diğerlerininkini reddetti. Adaylığı onaylanan da Şükrü Özbayrak'tı. Şimdi sormak gerekir, Maden-İş yönetiminin dışında Şükrü Özbayrak'ı kim, ne için savunsun. Denilebilir ki, Şükrü Özbayrak o gün iyiydi, şimdi kötü. Peki onu şöyle, o da kabul. Söylediler mi? Yaptılar mı bu küçücük özeleştiriyi. Yapabilmek için ne olunması gerektiği yukarıda söylendi.

Bu madalyonun sadece bir yüzü. Bir de madalyonun öbür yüzü var. Sözünü ettiğimiz Bölge Temsilciliği seçiminde adaylığı Maden-İş yönetimince reddedilenlerden biri de Osman Aslanbay. Maden - İş Ereğli Demir Çelik'te örgütlenmesinde başı çeken, DİSK'in kuruluşunda Maden-İş delegesi olarak bu kuruluşa katılan, Maden-İş'in Seydişehir örgütlenmesinin de başını çeken, Maden-İş Seydişehir Bölge Temsilcisi Vekilliği yapan, Seydişehir'de bu nedenle evi faşistlerce bombalanan, fabrika içinde kurulan, üzerinde "burada komünistler asılacaktır" diye yazı yazılan o meşhur darağacında asılmak istenen Osman Aslanbay. Osman Aslanbay aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi'nin kurucu üyesi. Maden-İş yönetimi kimlerin adaylığını onayladı. Kimlerinkini reddetti? Ölçüsü ne idi? Bütün bunlar herkesçe çok açık biliniyor. İstedikleri kadar tasfiyeciliğe, siyasal ayrımcılığa karşı "ardılcıl" mücadele ediyoruz desinler somut durum ortada. Ve şunu da belirteyim ki, bu yazdıklarımdan O. Aslanbay'ın adaylığı kabul edilmeliydi, diğerlerinin ki reddedilmeliydi anlamı çıkmamalı. Tersine Ş. Özbayrak dahil bütün adayların adaylığı kabul edilmeliydi.

Kimlerin kastedildiğine gelince isim isim sıralamak mümkün değil. Çünkü sayıları bir iki değil yüzlercedir. Daha açık bir ifade ile 1975'ten, yoğun olarak da 1976'dan bu yana bu yönetimin izlediği politikaya aktif olarak karşı çıkan Bölge Temsilcisi, işyeri temsilcisi ve üye durumunda olan hemen hemen herkes tasfiye edildi. Kimisi görevlerinden alındı, kimisi ihraç edildi, kimisi de işten attırıldı. Bursa, Kartal, Silahtarağa Bölge Temsilcileri, ve bunlarla birlikte çalışan yardımcı kadrolar, Arçelik, Borankay, Tofaş, Renault, Mako, TDD, Auer, PDK, Atlı Zincir, Philips, Profilo, Sarkuysan vs. işyerlerindeki temsilciler, öncü işçiler bu tasfiyeci politikanın en somut örnekleridir.

Ancak tasfiyecilik salt görevden alma, ihraç etme veya işten attırma ile yapılmamıştır, Daha ince metodlar da denenmiştir ve halen de denenmektedir. Kendi siyasi düşüncesinde olmayan fakat sendikanın her hangi bir organına seçilebilmeyi (tüzükteki tüm engellere rağmen) başarmış olanlara karşı; sendika merkezinin yapmakla görevli olduğu asgari gerekler dahi yerine getirilmemekte araç, eleman, mali destek, işverenin, karşı güçlerin saldırılarını göğüsleme gibi konularda kısıtlamaya gidilmekte, bu yerlere seçilmiş kişilerin yıpranması için aleyhte kulis dahil ne akla geliyorsa yapılabilmektedir. Bunun sonucu o bölgede sendika zayıflıyormuş, veya o bölgedeki işyerleri başka sendikalara gidiyormuş kimin umurunda. Tasfiyeciliğin bir başka biçimi olan az olsun bizden olsun mantığının ta kendisidir bu. Son günlerde yapılan da genellikle budur.

Ortak açıklamada değinilmeyen iki konu daha var. Birincisi bu üç sendikanın DİSK'in "Tek Tip Demokratik Tüzük"ünü kabul ettikten sonra, bu tüzüğe göre bütün organlarını yeniden oluşturması. İkincisi, ise DİSK'e karşı kurulan sendikaları destek-

lemekten vazgeçtiklerini kamuoyuna ve DİSK tabanına açıklamaları idi. Bunlara ve diğer konulara ilişkin olarak ortak açıklamada" ayrıntılı yanıtlarımızı daha ilerde açıklamayı uygun bulmaktayız" denilmektedir. Ancak yanıt verilen ve verilmeyenlere bakıldığında konunun nereye getirilmek istendiğinin kestirilmesi için kahin olmaya gerek yok.

Söz konusu ortak açıklamada "bazı kardeş sendikaların DİSK'teki bunalımın çözümü doğrultusunda başlattıkları girişimler"den söz etmektedir. Anlaşılan bazı sendikalar aracılığıyla uzlaşma zemininin somutlanmasına çalışılmaktadır. Bu uzlaşma zeminin de, söz konusu üç sendikanın "Tek tip demokratik tüzük"ü kabul etmesi, buna karşılıkda DİSK'in olağanüstü genel kurulunu toplayıp ihraçları kaldırması ve seçim yapıp yönetimini yenilemesidir. Böylece DİSK yönetiminin dayatması sonucu bu üç sendika tüzüklerini demokratikleştirmiş olacaklar, bu üç sendikanın dayatması sonucu DİSK'te ihraçlarıkaldırıp, yönetimini yenilemiş olacaktır.

DİSK yönetiminin veya söz konusu üç sendika yönetimlerinin bu formülasyona ne diyeceğini önümüzdeki günlerde göreceğiz. Uzlaşmanın sağlanması olumlu bir gelişmedir. Ancak bu şekliyle eksiktir. Bu zeminde yapılacak bir uzlaşma ile söz konusu üç sendikanın DİSK'in tek tip tüzüğüne göre organlarını yeniden oluşturmaları ve kendi içlerindeki ihraç ve tasfiyelerin kaldırılması gündem dışı kalmış olacaktır.

Bugünkü verili koşullarda, ilerici sendikal hareket içindeki birliğin pekişmesi ve güçlenmesi için nasıl ki DİSK'in bu üç sendika hakkında vermiş olduğu ihraç kararlarının kaldırılması gerekiyorsa, bu üç sendikanın da (özellikle Maden-İş'in) kendi içindeki ihraçları, tasfiyeleri kaldırması da o derece gereklidir. İlerici sendikal hareketin merkezinin güçlendirilmesi, etkinleştirilmesi için nasıl ki yönetimin yeniden oluşturulması gerekiyorsa, bu üç sendikanın da (özellikle Maden-İş'in) demokratik bir tüzüğe göre organlarını yeniden oluşturması gerekiyor.

Bu nedenle uzlaşma zemininin oluşturulmasında bu iki konu mutlaka dikkate alınmalıdır. Aksi takdirde beklenen sonuç elde edilememiş olacaktır. Ayrıca DİSK Genel Başkanının ileri sürdüğü, ancak ortak açıklamada olumsuz yanıt verilen şartların da yaşama geçmesinin yolu, bu iki konunun uzlaşma zemininde gündeme alınmasına bağlıdır.

Son olarak söylenecek, Maden-İş, Banksen ve Baysen üyesi işçilerin DİSK Genel Başkanının açıklamalarına kulak vermeleri ve desteklemeleri, DİSK'e bağlı 14 sendikanın ortak açıklaması ile de Baştürk'ün açıklamalarının desteklenmesi, uluslararası ilişkiler ve bilimsel sosyalistlerin aktif çabaları sonucu, geçtiğimiz hafta içinde ilerici sendikal hareket için oldukça olumlu nitelenebilecek gelişmeler olmuştur.

Ne var ki işçilerin, DİSK'e bağlı sendika yöneticilerinin bu çabaları söz konusu sendika yöneticilerini rahatsız etmiştir. Bilimsel sosyalistlerin çabalarını "fırsatçılık olarak nitelemişlerdir. Anlaşılan hesaplarının tersine adım atmak zorunda kalmışlardır. Veya "fırsatçılara" fırsat vermemek için olumlu saydığımız adımları atmışlardır.

Hiç önemli değil. Daha önce de söylemiştik. Bilimsel sosyalistlerin sendika içi demokrasinin tüm gereklerinin sağlanmasından kaybedecekleri hiçbirşey yoktur ama başta ilerici sendikal hareketin birliği olmak üzere kazanacakları çok şey vardır.

Büyük saldırı için hazırlık

MESS işkolunda sıkıyönetim istedi

Turgut Özal Sükan'a böyle yakınıyor.

Metal işkolunda 1 Eylül'de başlayacak ve yaklaşık 25 bin işçiyi kapsayacak olan toplu sözleşme görüşmeleri yaklaştıkça, MESS'in saldırganlığı daha da kızışıyor. Geçtiğimiz yıl Maden-İş Sendikası ve MESS arasında yapılan grup sözleşmesini bu yıl da sürdürmekte kararlı davranmak isteyen ve toplu sözleşmeyi daha da geri bir düzeyde tutmaya çalışan MESS, silahı kendi eline almak ve kendisi kullanmak için bazı girişimlerde bulunuyor. Özellikle, kıdem tazminatının gün sayısının artırılması, ücret artışı ve iş güvencesi konularında odaklaşacağı bilinen görüşmeleri şimdiden kıskaca almaya çalışan metal işkolu işverenleri, MESS'in merkezi kararlarından ayrı, tek başına toplu sözleşme yapan işverenleri geçtiğimiz yıl olduğu gibi, kendine özgü yöntemlerle "cezalandıracağını" açıkladılar...

MESS Yönetim Kurulu Başkanı Turgut Özal, bir süre önce Maden-İş ile toplu sözleşme yapan Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş., Atlas Copco Makinaları imâlat A.Ş. ve Estaş Ev Cihazları San. ve Tic. A.Ş. işverenlerini "ölçüsüz, sorumsuz ve kötü örnek" olarak niteleyerek, toplu sözleşmelerde 25 bin metal işçisinin pazarlık gücünün kırılması için, Devlet Bakanı Faruk Sükan ve diğer işveren örgütleri temsilcileri Halit Narin, Mehmet Yazar, Nurullah Gezgin, Nuh Kuşçulu, Feyyaz Berker ve Yılmaz Adıgüzel'e yazılar yazdı ve bu konuda işverenlere yardımcı olunmasını istedi. Turgut Özal, MESS'e bağlı işverenlere yazdığı bir başka yazıyla da, adları geçen işyerlerinin "bölücü" durumuna düşmemelerini tehdit edici bir üslupla duyurdu.

Turgut Özal'ın Faruk Sükan'a yazdığı ve kamuoyundan gizli tutulan yazıda, "hızla artan enflasyonun yıkıcı etkileri altında" olunduğu şu günlerde, "işçi kuruluşlarının ülkemiz gerçeklerine uygun davranmalarını" sağlamak gerektiğinden sözedilerek, şunlar deniyor; *"İşkolumuzda büyük mücadelelerden sonra kurmuş olduğumuz bu dengeye rağmen, Sendikamızın üyesi olmayan işkolumuz işverenlerinden Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş., Atlas Copco Makinaları İmalat A.Ş. ve Estaş Ev Cihazları San. ve Tic. A.Ş.'nin peşi peşine imza ettiklerini duyduğumuz toplu iş sözleşmelerinde saat ücretlerine verdikleri zamların 25.00 - 28.50 liraya sıçradığını öğrenmiş bulunuyoruz.*

"Ayrıca verilmekte olan ikramiyelerin sayısı sabit kalsa bile, ikramiye miktarları, kendiliğinden, saat ücretlerine verilen zamlar oranında artacağı halde, bu işyerlerinde ödenmekte olan yılda dört maaş ikramiye sayısı, yılda 6-7 maaşa sıçratılmıştır.

"Bunun gibi, kıdem tazminatlarının seviyesi her yıl için 45 gün, diğer sosyal yardımlarda ve yan ödemelerde de ölçüsüz ve anormal şişkinlikler yapılmıştır.

"Henüz iki ay önce tesbit edilen yasal asgari ücret saatte 22.50'lira olmasına ve ülkemizde milyonlarca işsizin iş aramasına rağmen, iş sahibi ve çalışmakta olan işçilerin mevcut saat ücretlerine, her yıl için, yasal asgari ücretin dahi üstünde verilmiş olan bu aşırı zamların; 27 yıllık hizmetten sonra, devletin en üst kademesinden emekli olan bir Başbakan 300 bin lira civarında ikramiye alırken, 8 - 10 yıl kıdemli bir kimseye 500 bin lira civarında kıdem tazminatı verilmesini gerektiren bu anlaşmaların, maliyetlere ve fiatlara nasıl yansıdığını bilmemezlikten, ülkemizi nereye getirdiğini görmemezlikten gelemeyiz..."

Turgut Özal, adı geçen üç işyerinin imzaladığı toplu sözleşmelerden huzursuzluğunu bu şekilde dile getirirken, "hür ve demokratik batı ülkelerinde normal zamanlarda dahi uygulanan" tedbirlerin vakit geçirilmeden alınmasını istiyor.

MESS'in kamuoyuna açıklanmayan bu girişimi 25 bin metal işçisine açık bir saldırı niteliğindedir. Tekelci büyük burjuvazinin bu saldırısı, görüşmelerin yaklaştığı şu günlerde, boşa çıkartılmak, tersine çevrilmek zorundadır. MESS'in bu gizli kapaklı planlarını ortaya çıkartmak ve metal işçilerinin tekelci büyük burjuvazinin en saldırgan örgütü MESS'in hevesini kursağında bırakacak bir kararlılıkla toplu sözleşmelerde yeralmasının sağlanması zorunludur.

DİSK üyesi 14 Sendika:

"SORUMLU DAVRANIŞ GÖSTERİLİRSE, DİSK ONUR KURULU KARARLARININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ İÇİN GİRİŞİMDE BULUNULACAK"

DİSK'e bağlı 14 sendika, DİSK'den geçici olarak ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikalarının Onur Kurulu kararlarını kamuoyu önünde tartışarak DİSK'i yıpratma girişimlerine karşı, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün yaptığı açıklamayı desteklediklerini ve DİSK'in birliğini sağlamak, gerekirse aynı sendikaların üyeliklerinin geri iade edilmesi için yardımcı olmaya hazır olduklarını açıkladılar. Tek Ges-İş, Genel-İş, DİSK 1. Bölge Temsilciliği, TİS, Oleyis, Sosyal-İş, Devrimci Sağlık-İş, Keramik-İş, Devrimci Yapı-İş, ASİS, Tümka-İş, Yeraltı Maden-İş, Gıda-İş, Limter-İş Sendikalarının sendikal birliği titizlikle korumayı amaçlayan açıklamalarında şu görüşlere yer veriliyor.

'Aşağıda imzaları bulunan DİSK üyesi sendikalar olarak, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün sendikal birlik ve geçici olarak üyelikten ihraç edilen T. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarına ilişkin olarak yayınladığı bildiriyi desteklediğimizi tüm DİSK üyesi işçilere ve kamuoyuna açıklarız.

"Türkiye toplumsal-ekonomik açıdan son yılların en bunalımlı dönemini yaşamaktadır. Hayat pahalılığı, işsizlik artmakta, faşist cinayetler sürmektedir. Son faşist saldırılar ve bunlara ilişkin resmi açıklamalar faşist eylemlerin MHP'ce desteklendiğinin ve bu partinin kapatılmasının Türkiye halkına karşı bir sorumluluk olduğunu açıkça gözler önüne sermiştir.

"İçinde bulunduğumuz koşullar devrimci sendikal birliği gündemimizin birinci maddesi haline getirmiştir. Burjuvazinin saldırılarının arttığı, emperyalizm ve tekelci sermayece desteklenen faşistlerin cinayetlerinin yoğunlaştığı şu günlerde işçi sınıfının sendikal birliğini korumak ve güçlendirmek en başta gelen görevimizdir.

"DİSK Onur Kurulu geçtiğimiz Şubat ayında aldığı kararla 4 sendikayı DİSK ilkelerine aykırı davrandıkları ve disiplinsizlik yaptıkları gerekçesiyle geçici olarak üyelikten uzaklaştırmıştır. Bu sendikalardan Yeraltı-Maden-İş, geçici süreyi olumlu davranarak geçirmiş ve yeniden DİSK üyeliğini kazanmıştır.

"DİSK Onur Kurulu kararının tartışılacağı tek yer DİSK Genel Kurulu'dur. DİSK Onur Kurulu kararını kamuoyu önünde tartışmak ve bu kararlardan yola çıkarak DİSK'e ve işçi sınıfının sendikal birliğine karşı karalamalara girişmek yalnızca burjuvaziye ve gerici güçlere güç kazandıracaktır.

"DİSK Genel Başkanının 17.7.1979 tarihinde konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamayı benimsediğimizi kamuoyuna açıklıyoruz. DİSK'ten geçici olarak ihraç edilen sendikaların yöneticileri DİSK Onur Kurulu kararlarının tartışılacağı tek yerin DİSK Genel Kurulu olduğunu bir anatüzük emri olarak kabul etmeli ve DİSK karar organlarınca onaylanan Demokratik Tek Tip Tüzüğü hayata geçirmeyi acil bir görev olarak üstlenip demokrasi mücadelesine yeni boyutlar kazandırmalıdırlar.

"Aksi bir tavır bu sendikaların yöneticilerine işçi sınıfının sendikal birliği açısından tarihsel bir sorumluluk yükleyecektir.

"DİSK'ten geçici olarak ihraç edilen sendikaların yöneticilerinin tarihsel sorumluluklarının bilincinde olarak DİSK Genel Başkanı'nın açıklamasında yer alan hususları dikkate alarak davranmaları gerektiğini belirtir, işçi sınıfının birliğinden yana olduklarını söyleyenlerin başka davranış yolları aramaları halinde işçi sınıfınca mahkum edileceklerini vurgularız.

"Bu sendikaların yöneticilerinin sorumlu davranmaları durumunda, DİSK karar organlarının da DİSK Onur Kurulu kararlarının gözden geçirilmesi için gerekli girişimlerde bulunacaklarını umduğumuzu ve aşağıda imzaları olan bizler de bu yönde girişimlerde bulunacağımızı açıklarız."

Asya-Afrika halkları barış istiyor

Asya- Afrika Halkları Dayanışma Örgütü'nün uluslararası toplantısı Lefkoşe'de yapıldı. Toplantıda detantın geliştirilmesi, karşılıklı güven ve eşitlik ortamının daha ileri boyutlara götürülmesi, uluslararası çapta siyonizmin, emperyalizmin geriletilmesi ve askeri paktların ortadan kaldırılması konuları bağlıca tartışılan konular oldu.

Toplantıya katılan ülkelerin temsilcileri SALT II anlaşmasının imzalanması için harcadığı çabalar dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin kutlanmasına karar verdi. Öte yandan Asya-Afrika Halkları Dayanışma Örgütü Genel Sekreteri Nuri Abdul Rezzak yaptığı konuşmada tüm olumlu gelişmelere karşın emperyalist güçlerin yeni saldırı planları içinde olduğuna değindi. ABD'nin Afrika ülkelerini NATO'lulaştırma çabalarını ve Ortadoğu için yeni bir vurucu güç örgütlemeye çalışmasını da buna örnek olarak gösterdi.

Lefkoşe toplantısına katılanlar Eylül ayında Havana'da toplanacak olan bağlantısız ülkeler toplantısına da bir mesaj gönderilmesine karar verdiler. Mesajda, yapılacak zirvenin halkların emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı verdikleri mücadeleye ve sosyal ve ekonomik gelişmelerine büyük katkılarda bulunacağına değinildi. Ayrıca bildiride, Vietnam halkına saldıran Çin yöneticileri protesto edilerek yeni Kamboçya'nın dünya barışına büyük katkılarda bulunacağına inanıldığı belirtildi.

Luis Carlos Prestes

Brezilya Politik demokrasi için ileri

● BKP GENEL SEKRETERİ LUİS C. PRESTES ÜLKEDEKİ DURUMU ÇÖZÜMLEDİ.

Brezilya'da "parlamenter dekorlu faşizm" olarak nitelenen politik rejim, son yıllarda özellikle kitle eylemlerinin yükselmesi ve parlamenter kurumlarda gerici rejimin denetiminin sarsılmasıyla, gitgide derinleşen bir bunalımın içinde bocalıyor. 1978 Kasım'ında yapılan parlamento seçimlerinde güçler dengesinin, bütünüyle olmasa da önemli ölçüde ilerici, sol güçler lehine bir gelişme göstermesi, rejimin istikrarsızlığını daha da derinleştiriyor.

Ağır baskılar altında bulunan ve gizlilik koşullarında faaliyetini sürdüren Brezilya Komünist Partisi MK Genel Sekreteri Luis Carlos Prestes, Sovyet "Yeni Zamanlar" dergisinin son sayısına bir demeç verdi. Prestes, demecinde, Brezilya'daki bugünkü durumun başlıca özelliğinin kitle eyleminin yükselmesi olduğunu belirtti ve BKP'nin önündeki başlıca hedef olarak, demokratik özgürlüklerin kazanılmasını, sınırsız bir af çıkarılmasını, tüm siyasal partilerin eylem özgürlüğünün tanınmasını gördüğünü bildirdi.

Prestes, kitle eylemindeki bugünkü yükselişin 1974 seçimlerinden beri gelişen bir sürecin sonucu olduğunu belirtti. Bu seçimlerde halkın diktatörlüğe karşı tepkilerinin apaçık ortaya çıktığını hatırlatan Prestes, 1978 Mayıs'ında işçi sınıfının giriştiği geniş kapsamlı grev hareketinin, çok daha yüksek bir örgütlülük düzeyini ortaya koyduğunu ve politik bir karakter kazandığını vurguladı.

Bu yılın 15 Mart'ında, eski Başkan Ernesto Geisel'in başkanlığının önerdiği General Joao Figueiredo'nun hükümeti göreve başlamıştı. Bu karar güçlü bir grev hareketinin direnişiyle karşılaşmıştı. Luis Carlos Prestes, bu gelişmeler karşısında, diktatörlüğün askeri güce başvurmayı son çare olarak düşünmek zorunda kaldığını, ancak yine de yaygın bir baskı hareketinin gelişmesinin de olanaksız olmadığını ekledi.

Prestes, 1978 Kasım seçimlerinin faşist diktatörlük için tam bir yenilgi olduğunu vurgulayarak, ülke sanayiinin yüzde 80'inin yoğunlaştığı Sao Paola'da oyların yüzde 80'inin, tek yasal muhalefet örgütü olan Brezilya Demokratik Hareketi tarafından kazanılmasına özellikle dikkat çekti ve bu partinin ilerici kanadının senatoda konumlarının güçlendiğini belirtti. Bu gelişmenin ülkede politik demokratikleşmenin parlamento aracılığıyla sağlanması olanaklarını artırdığını belirten Prestes, buna rağmen asıl belirleyici olanın, demokratik özgürlükler için mücadeleye giren halk kitlelerinin hareketinin yükselmesi olduğunu da özellikle vurguladı. Prestes, ilerici kilise çevrelerinin de demokratik muhalefet hareketinde yer almasının önemine dikkati çekti.

BKP'nin yasallaşma için de mücadelesini sürdürdüğünü belirten Luis Carlos Prestes, sınırsız bir affın da aynı ölçüde önem taşıdığını ve bu hedeflerin, tüm demokratik ve sendikal hakların sağlanması mücadelesiyle içiçe geçtiğini söyledi. BKP MK Genel Sekreteri, bütün politik partiler için eylem özgürlüğünün elde edilmesiyle, tüm ulusun iradesini dile getirecek egemen bir kurucu Meclis'in göreve çağrılabileceğine dikkati çekti. Prestes, Kurucu Meclis'teki güçler dengesi ne olursa olsun BKP'nin toplumun demokratikleşmesine yönelik bütün adımları destekleyeceğini, "bugünkü aşamada anti-tekelci devrim ve sosyalizm için yolu açacak olan demokrasi için mücadeleyi sürdüreceğini" önemle belirtti.

Diktatörlüğün dış politikası konusundaki görüşlerini de açıklayan Luis Carlos Prestes, ABD ile Brezilya arasında ortaya çıkan sürtüşmelere rağmen, anti-ABD bir politika izlenmesinin söz konusu olmadığını, Brezilya'nın Amerikan emperyalizmine bağımlılığının hiçbir zaman bugünkü kadar güçlü olmadığını belirtti. Prestes, diktatörlüğün dış politikadaki bazı çıkışlarının, gerçekte Amerikan tekelci sermayesinin egemenliğindeki uluslararası tekellerin ürünleri için pazar yaratma amacı güttüğüne de dikkati çekti.

Diktanın eski lideri Giesel

Grev hareketinin yükselmesi faşist diktatörlüğü tehdit ediyor.

SSCB'de ücretler son 6 ayda yüzde 5 arttı

SSCB'de Merkez İstatistik Müdürlüğü tarafından yayınlanan bildiriye göre, SSCB'de 1979'un ilk altı ayında işçi ve memurların ücretleri yüzde 2,5, kolhozcu köylülerin ücretleri ise yüzde 5 oranında arttı.

SSCB Merkez İstatistik Müdürlüğü bu yıl için öngörülmüş olan sosyal planın ilk altı aylık bölümünün başarıyla uygulandığını bildirdi. Buna göre 530 bin yeni konforlu dairenin inşaatları, yılın ikinci yarısında taşınmaya hazır durumda bitirildi. Bunun yanında birçok okul, hastane, ve okul öncesi çocukkuruluşlarının yapımları da tamamlandı. Sağlık koruma hizmetlerinin ve eğitimin geliştirilmesi emekli yardımının daha da iyileştirilmesi ve Sovyet yurttaşlarının diğer sosyal gereksinimleri için toplam 53 milyar rublelik harcama yapıldı. (1 ruble 1 Temmuz 1979 dan itibaren resmi kurda 1,5 ABD dolarına eşittir.)

İLK ALTI AYDA 530 BİN YENİ KONFORLU DAİRENİN YAPIMI YILIN İKİNCİ YARISINDA TAŞINMAK ÜZERE BİTİRİLDİ

FİYATLAR SABİT TUTULDU

SSCB halkının parasal gelirleri artarken, birinci derecede gerekli olan temel gereksinim maddeleri ve hizmetlerin fiyatları sabit tutuldu. Örneğin 1979 yılında gıda maddelerinin yüzde 95'i ve gıda maddesi dışındaki maddelerin yüzde 90'ının fiyatları 1970 yılının fiyatlarıyla aynı. İşçi ve emekçilerin ücretlerinde ise o tarihten bu yana meydana gelen artışlar, halkın ekonomik durumunun her geçen gün daha iyiye gittiğinin bir kanıtıdır.

Öte yandan Sovyetler Birliği'nde özellikle kışın çok sert geçtiği bölgelerde yakıt-enerji üretimi de 1979'un ilk altı ayında büyük bir artış gösterdi. Bu süre içinde toplam olarak 621 milyon ton petrol, 366 milyon ton kömür, 201 milyar metreküp gaz (1 milyar metreküp gaz yaklaşık olarak 1 milyon ton petrolle eşdeğerdedir.) çıkarıldı. Güçlü ve dinamik biçimde gelişen yakıt-enerji kompleksi, geçen kışın olağanüstü koşullarında Sovyet ekonomisine üretimi istikrarlı biçimde arttırma olanağı sağladı. Gaz çıkarımında ilk altı ayda sağlanan artış ise bir önceki yıla göre yüzde 9 oranında oldu.

Ekonomik gelişmesini tümüyle kendi yakıt-enerji kaynaklarına dayandıran dünyadaki tek büyük endüstri devleti olan Sovyetler Birliği'nde yaşamın her alanında görülen hızlı gelişme, sosyalist toplumun büyük başarısını bir kez daha kanıtlıyor.

5 kıtadan haberler

IRKTA EMPERYALİZM

Irak'ta emperyalizmin Ortadoğu'da uygulamak istediği Mısır-İsrail arasındaki "Barış Planı"na Irak'ı da alet etmek isteyen, hükümet ve Baas partisi içindeki bazı komplocular geçen hafta görevden uzaklaştırıldı. Komplocuların Saddam Hüseyin'e karşı başarısız bir darbe girişiminde bulundukları bildirildi. Sovyetler Birliği Komünist Partisi organı "Pravda" konu ile ilgili olarak yayınladığı yorumda, Sovyetler Birliği'nin Irak Devrim Komuta Konseyi ile Baas Partisi tarafından yayınlanan ortak resmi açıklamaya aynen katıldığını belirtti. Yazıda "Komplocular. Irak'ı Amerika emperyalizmine yöneltmek ve siyonizm ile gericilik yararına hiz met etmeye zorlamak amacıyla Baas partisini, devrimi ve sosyalist ve demokratik yönde gerçekleştirilen başarıları yıkma girişiminde bulundukları" bildirildi.

AFGANİSTAN'DA, TARAKİ BAŞKOMUTANLIK GÖREVİNİ ÜSTLENDİ

Afganistan'da devrimi yıkmak için gerici ayaklanmaya karşı Cumhurbaşkanı Taraki Silahlı Kuvvetler Başkomutanlığı görevini üstlendi. Emperyalist ülkelerin Afganistan devrimine karşı yönlendirdiği gerici harekete karşı Afgan halkının devrimi koruma mücadelesi sürüyor. Bir yandan Afganistan silahlı kuvvetleri gerici isyancılara karşı mücadeleyi yürütürken, diğer yandan Afgan halkı Afganistan Demokratik Halk Partisi önderliğinde örgütlenerek devrimin korunması mücadelesine katılıyor. Cumhurbaşkanı Taraki'nin Başkomutanlıkgörevini üstlenmesinden sonra Afganistan'da gericiliğe kısa sürede son darbenin vurulabileceği belirtiliyor.

FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ VİETNAM'LA DAYANIŞMAYI GÜÇLENDİRİYOR

Fransız Komünist Partisi Politbürosu tarafından yapılan bir açıklamada partinin 'Vietnamlı göçmenler" sorununda Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti yönetimini desteklediği ve Vietnam'la dayanışmayı güçlendireceği belirtildi. Politbüro bildirisinde, Cenevre'de "göçmenler sorunu" üzerine yapılan uluslararası konferansa katılan ülkelerden, 30 yıl emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı savaşmış olan Vietnam'ın yeniden kuruluşu için uluslararası dayanışmanın güçlendirilmesi de istendi. Bildiride ABD'nin Vietnam'la yaptığı anlaşma hükümlerini yerine getirmesi gerektiği de belirtildi.

Özgür Kamboçya Çin hegemonyacılığına gereken dersi verdi.

Özgür Kamboçya için görev başında

Kamboçya halkının gerci Pol Pot-Yeng Sary kliğini alaşağı ederek ülkeyi bağımsızlığın ve toplumsal yeniden kuruluşun gerçek rotasına yeniden oturtmasından bu yana, devrimci kazanımları sağlamlaştırmak için yoğun bir seferberlik ilerliyor. Devrimci hükümetin ülkede yaşamın normale dönmesinden sonra, emekçi halkın ivedi gereksinimlerini karşılama, toplumsal kuruluşun temel sorunlarını çözme, ülkenin bağlantısız ve anti-emperyalist dış politika doğrultusunu güçlendirme yönünde hazırladığı eylem programı, bütün halkın katılımıyla yaşama geçiriliyor. Kamboçya halkı bu dev girişimlerinde, en başta sosyalist ülkelerin, Sovyetler Birliği'nin, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin enternasyonalist dayanışmasından aldığı güce dayanıyor.

Kamboçya'da gerici hain Pol Pot - Yeng Sary rejiminin kalıntılarının bir birortaya çıkarılıp temizlenmesiyle birlikte, bu kanlı diktatörlüğün insanlık dışı eylemleriyle ilgili ayrıntılı gerçekler de su yüzüne çıkıyor.

Pol Pot rejiminin toplumda en önce işçi sınıfını, Kamboçya devriminin bu belirleyici gücü hedefaldığına ilişkin örnekler açıklanıyor. Fransız CGT Sendikasının yayın organı La Vie Ouvriere dergisinin sorularını yanıtlayan Pnom Pen'li bir kadın tekstil işçisi, 1975'te Pol Pot'u bir kurtarıcı gibi karşıladıktan sonra, kentte çağırılan makina ustası kocasının önce kaçırıldığını, sonra da ölü bulunduğunu açıklıyor. Gericiliğin uşağı olmayı kabul etmeyen çok sayıda işçinin de tutuklanarak ağır işkencelere uğratıldıklarını, önemli bir bölümünün toplu halde katledildiğini bildiriyor.

Devrimci hükümetin 28 yaşındaki genç dışişleri bakanı Huon Sen de, bir soruya verdiği yanıtta, Pol Pot - Yeng Sary kliğinin eylemlerinin Pekin modeline dayandırıldığını, özellikle ünlü "kültür devrimi" ni kopye etmeye yöneldiğini bildiriyor. Gerici kliğin, böylece Pekin'in yayılmacı emellerine hizmeti amaçladığını vurguluyor.

Huon Sen, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin Kamboçya halkıyla uluslararası dayanışması konusunda da şunları söylüyor: "Kamboçya halkı Vietnam'ın yardımından ve desteğinden yararlanmıştır. İki ülke arasında uzun bir ortak mücadele geleneği vardır. Gerek Fransız sömürgecilerine gerekse Amerikan emperyalistlerine karşı verilen savaşlar boyunca sürekli bir karşılıklı yardım ve dayanışma söz konusu olmuştur."

Devrimci hükümet tarafından yapılan açıklamalarda, Pol Pot rejiminin Vietnam'a karşı giriştiği provokasyonların, Saygon'un kurtarıldığı ilk günlere kadar uzandığı bildiriliyor. Buprovokasyonların, Kamboçya'da yaşayanların katledilmesiyle, yüzbinlercesinin ülkeden göçe zorlanmasıyla başladığı belirtiliyor. Dong Thap Sendikalar Birliği sekreteri Vo Tan Tai'nin verilerine göre, özellikle Kien-Tuong gibi sınır kentlerinde, 40 bin ev yağmalanmış, 20 bin ton pirinç imha edilmiş bulunuyor. Sadece bu bölgede, Pol Pot'un askeri güruhlarının saldırısı sonucunda 400 kişi katledilmişti. Ülkenin güneyinde Ha Tien kentindeki yeni çimento yapım tesisleri de, yine "Kızıl Kmer"lerin bombardımanları sonucunda önlenmişti.

Devrimci hükümet yetkilileri, Pol Pot - Yeng Sary kliğinin provokasyonlarının daha o zamandan, belki Vietnam'ın ilhakını değil ama, "Vietnam'ın cezalandırılmasını" amaçladığını da belirtiyorlar.

Gerici Pekin yönetiminin dayatmaya çalıştığı "kapıkulluğu"nu reddeden Kamboçya halkı, gericiliğe karşı kazandığı ikinci zaferden sonra bugün, yeni bir toplumun kuruluşu için çalışmalarını emin adımlarla sürdürüyor. Bu mücadelenin, Pekin kliğinin her türlü yıkıcı girişimlerine rağmen, kesin başarıya ulaşacağına Kamboçya halkı kesinlikle inanıyor.

İktidar Bazergan'a mı kalacak?

Humeyni ve Bazergan

İran'da ulusal kürt topluluğuna "özerklik" sağlanacağı yönünde Humeyni yönetimi tarafından verilen sözün, bu hakka karşı çıkan Bazergan hükümetinin desteğiyle geri alınması üzerine gelişen olaylar, gitgide daha geniş kapsamlı boyutlara ulaşıyor.

Merivan kentinde "özerklik" talebiyle harekete geçen Kürt topluluklarıyla Bazergan hükümetine bağlı askeri güçler arasındaki çatışmalar ilerlerken, "özerklik" talebini destekleyen onbinlerce Kürt asıllı İran'lı geçtiğimiz hafta Sanadnaj kentinden başlayarak bir yürüyüşe geçtlier. Aralarında çok sayıda kadın ve çocuğun da bulunduğu topluluk, "İran'a demokrasi, Kürdistan'a özerklik" sloganıyla yürüyüşünü sürdürdü. Bazergan'a bağlı kuvvetlerin Merivan'a yaklaşan onbinlerce kişiye karşı takınacağı tutum, geçtiğimiz hafta sonuna doğru dünya kamuyonu ilgilendiren başlıca sorunlardan biri haline geldi.

Bu arada ülkenin pekçok kentinde yerel yönciciler arasında yapılan değişiklikler de sürdü. Tahran'ın hemen güneyinde bulunan Merkezi Eyalet Valisi'nin istifasından sonra, başka bölgelerde de yerel yöneticilerin istifasına ilişkin haberler yoğunlaştı.

İran'da bunalımlı günlerin birbirini izlediği koşullarda, Şah'ın son Başbakan'ı Bahtiyar'ın "politik mezar"ından çıkarılarak emperyalist basın organlarında boy göstermesi, uluslararası gericiliğin ülkeye yönelik planlarının nereye kadar varabileceğinin yeni bir göstergesi oldu.

İran'daki gelişmeleri yakından izleyen gözlemciler, ülkede Kürt halkının büyük çoğunluğunun, devrimci güçlerle bir çatışmayı başlatmaya yönelmediğini, tam tersine İran devriminin kazanımlarıyla dayanışma içinde olduğunu ortaya koyma amacını taşıdığını belirtmeye devam ettiler. Ne var ki ülke yönetiminde güçler dengesinin, Bazergan hükümetinin başını çektiği tavizci güçlerin lehine değişme kaydettiğine dikkati çeken gözlemciler, olayların gelişmesinin tehlikeli boyutlara ulaşabileceğini de belirttiler.

Bu arada İran hükümetinin Sovyetler birliği'ne doğal gaz satışlarını durdurduğunu ve yapılması kararlaştırılan ikinci bir boru hattından vazgeçtiğini belirten haberler, ülkenin bağımsız dış politikasının geleceği konusundaki spekülasyonları yoğunlaştırdı.

Herbert Marcuse geçen hafta öldü. Aslında belirli bir dönemin "devrim" kuramcıları arasında ağırlıklı yere sahip olan Marcuse siyasal boyutları ile çoktan politik bir kadavraya dönüşmüştü. Hem de adına "devrim" yapmak için yola çıktığı kitlelerle hiç bir zaman gerçekanlamda buluşamadan. Üstelik heyecan arayan küçük burjuva çevrelerde dahi on yıl gibi kısa zamanda "devrim kuramının yeniden gözden geçirilmesinde" anımsanmaz hale gelerek. Bu anlamda Marcuse adının günümüzde yapabileceği çağrışım, sadece işçi sınıfını ve politik hareketini yadsıyan "tek boyutlu" bu adamın yalnız başına ölümü olacaktır. Ancak günümüzde Marcuse'yi benimsediklerini söyleyemeseler de devrim adına yola çıkan ve sonuçta ancak bireysel terörle buluşan hareketlerin yadsındıklarınıöne sürdükleri Marcuse'den izler taşımakta olduklarını ve de devrimciliklerinin ondan öteye gitmediğini hatırlamakta yarar vardır.

"Tek boyutlu insan"

Toplumlarda köklü ve temel değişimlerin gerçekleştiği bir dönemde Marksistler için Devlet sorunu gündemin ön planında daha belirginleşir. Devrimci girişim bu bunalımlı dönemlerin bilimsel sosyalizmin yaratıcı ışığında somut tahlillerini yapar, yeni durumları göz önüne alır, örgütlü, sabırlı, disiplinli olarak devrimci gelişim ve değişim için kitlelerin hazırlanıp, kazanılması mücadelesi sürdürülür. Bu mücadele bilimsel sosyalizm dışı hareketler, küçük burjuvaradikalleri için hiç de çekici gelmez. Onlar, ormanı bırakır, ağaçlara, marjinal öğelere yönelirler.

Yapısal değişimlerle birlikte ortaya çıkabilen hegemonya bunalımlarının bir yönüyle de devlet aygıtların güçlendirmeye yöneldiği, onların müdahaleleriyle baskıyı arttırıcı olduğu kadar toplumun yeniden şekillenmesi sırasında egemen blokun destek alanlarını genişletme ve sistemle bütünleştirme için ideolojik çabaların hızlandırdığı unutulmamalıdır. Ayrıca özellikle böyle dönemlerde Devletin ezilen, sömürülen sınıf ve tabakalar için yıkıcı, örgütsüzleştirici, bölücü rolü de gözden kaçırılmamalıdır.

Hatırlanacak bir başka nokta da Devletin hegemonya bunalımının, ekonomik bunalımın boyutlarının ulaştığı en yüksek noktadan önce de belirginleşebileceğidir. 1950'ler sonundan itibaren gelişmiş Batı Avrupa ülkelerinde tekelci devlet kapitalizmi aşamasında toplumun yeniden şekillenmesinden günümüze kadar uzanan çizgideki oluşumları bu olgular dışında düşünmek olanaksızdır. Böyle bir oluşum içerisinde ekonomik gelişmenin de verdiği bir rahatlıkla büyük burjuvazinin ideolojik saldırılarının arasında yer alan temalardan önemli bir tanesi de "Marksizm aşıldı" teranesiydir. İşte bu aşamada politikleşen ve hareketlenen küçük burjuva radikalleri için başka bir çekim noktası da Marcuseve benzerlerinin Marksist devrim kavramının tarihsel gelişmeyle "geride kaldığı" görüşü olmaktadır. İki ayrı yaklaşımın nesnel birlikteliği böylece ortaya çıkmaktadır.

Yeni devrimci" kuramların bilimsel sosyalist terminolojinin bazı kavramlarını da kullanması görüşlerinin çekiciliğini daha da arttırmaktadır. Kuramsal temellerini böyle atmış olan bu sözde devrimci hareketlerin sızmalara da açık olmaları bölücü, saptırıcı gerçek işlevlerini daha da belirginleştirmiştir.

Bilimsel sosyalist düşünce ve hareket, bu sapkın akımların belirli bir dönemde oluşturabildiği olumsuzlukları aşmasını bilmiştir. Ancak daha yaşarken politik bir kadavra haline gelen Marcuse'nin öldüğü bu günlerde "devrimcilik" adına bireysel terör bataklığında oyun oynayanların gerçek kimliklerinin ve işlevlerinin bir kez daha anletılması gerekiyor.

• raşit kaya

Türkiye'nin tarih yazınına bir katkı

«Osmanlı toplum düzeni»

Siyasal Bilgiler Fakültesi Doçenti Taner Timur'un Profesörlüğü Ank. Üniv. Senatosu'nca kabul edilmedi. Timur'un profesörlük takdim tezi olarak hazırladığı "Osmanlı Toplum Düzeni" adlı yapıtı bilim jürisinde oybirliği ile kabul edilmişti. Yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere de aykırı olan A.Ü.nin bu kararı yalnızca bilim ve düşünce özgürlüğüne düzenle bütünleşen Üniversitenin indirdiği bir darbe olmaktan öte demokratik bir üniversite için bugünkü yapıyı değiştirecek yeni bir düzenleme gereğini de bir kere ortaya koyuyor. Profesörlük tezi olarak reddine gerici çevrelerin bilim dışı politik tercihinin neden olduğunda kuşku olmayan Taner Timur'un yapıtını okurlarımıza tanıtıyoruz.

Taner Timur yöntemini açıklarken şu önemli noktaları belirtiyor. Bunlar Marksgil tarihçilik kadar Türkiye tarihinin yeni yorumlarında da karşılaşılan sorunları özetlemektedir.

Tarihi süreci açıklamakta en bilimsel yöntemin tarihi maddeci yöntem olduğunu, bu sayede tarihçilikte aksaklıklar yaratan Osmanlı ideolojisi (bu eski vaka nüvişlerin görüşlerinin eleştirel bir analiz yapılmadan benimsenmesidir), ırkçı görüş veya son yıllarda sahneden çekilmekte olan yüzeysel batılılaşma ve batıcı görüşlerin bertaraf edilebileceğini söylüyor. Yazara göre; tarihi maddeci yöntemle yapılacak bir tarihçilik de aynı yöntemi kullandığını söyleyenlerin yarattığı bazı sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar;

1. Türkiye tarihi olgusunun saf ve arınmış bir yöntemle kurumsal ve somut incelemelerinin azlığından ileri geliyor. Örneğin, tersine örnekler bir hayli bolken ve sorun henüz çok tartışılabilir bir düzeyde olduğu halde; Osmanlı toprak düzeni, miri: devlet mülkiyetindeki toprak olarak tanımlanıyor. Yerli ve yabancı araştırıcılar burada klasik Osmanlı tasvirlerini eleştirisiz kabul ederek bu hükme varırken, düşünür ve yorumcular da bunu gâh ideal ve ileri bir düzen veya geri ve ilkel bir düzen diye niteleyip tarihsel yorum ve şemalar geliştiriyorlar. (s. 143).

2. Batı tarihinin iyi bilinmeyip sağlıklı karşılaştırma yapılmamasından ve nihayet Marx - Engels ve klasik Avrupa felsefesinin ana kaynaklarının incelenmemesinden ileri gelmektedir. Marx Engels, yazarın da belirttiği gibi, son zamanlarda Althusserci, Newleft, Frankfurt okulu gibi grupların metinlerinden öğreniliyor. Taner Timur; Türk tarihçisinin "batılı marksistlerden bu durumda alacağı fazla birşey olmadığını hatta bazı batılı burjuva tarihçilerinin çalışmalarını bu gibi filozoflara tercih ettiğini" belirtiyor. (s. 128). Türkiye tarihinin somut analizlere konu edilmesinden çok, kıt bilgiler kullanarak genel şemalarla açıklanma eğiliminin yaygın olduğu bir dönemde, yazarın bu sert tepkisine katılmamak mümkün değil...

Türkiye'de tarihi yorumlayanların düşün yöntemini Althusser, P. Anderson gibi düşünürlerden, somut malzemelerini de mukayeseli tarih analizi yapamayan dar düşünceli belgesel tarihçilerden elde ettiklerini biliyoruz. Peki kendisi belgesel bir tarihçi olmayan yazar da aynı labirentde dolaşmıyor mu? gibi bir soru sorulabilir. Kitap okunduğunda göze çarpan nitelik bu soruya "hayır" dememizi gerektiriyor. Tarihi maddeci görüşünü klasik metinlere dayandıran yazar, Osmanlı tarihinin somut olaylarına bakarken de Hammer'den bu yana belli başlı ikincil kaynakları kullanmaktadır. Bu tür tarih yorumlarından bir farkı da yazarın Balkan tarihi için Balkanlı yazarların incelemelerine önem vermesi oluyor. Balkan ülkelerinin bilginleri ve çalışmalarıyla yakın ilgi kuramayışımız, Türkiye'de bilim ve düşüncenin gelişmesinde önemli bir engeldir. Sorunun yeterince farkında olmayan Türk aydınının Taner Timur'un kısmen kullandığı okuma listesini izlemesi ve genişletmesi gerekir.

Yazar eserinde Osmanlı merkeziyetçi feodalitesini, 16. yüzyıl Avrupası'ndaki kapitalizme geçiş döneminin mutlakiyetçi rejiminden farklı olarak ele alıyor. (S. 117) İzlediği konu aşiretten feodaliteye geçişin getirdiği bir yapıdır. Balkan fütühatında da Balkan ülkelerinin üretim yapılarını ayrı ayrı bu açıdan ele alarak Osmanlı fetihlerinin sonuçlarını tartışıyor. XI. Yüzyılda Anadolu'da Haçlılar ve Türkmenler karşılaştıklarında farklı iki ekonomik yapının aynı yere ittiği gruplardı. Birincilerin geldiği sosyo-ekonomik aşamaya ikinçilerin daha çok uzun zaman geçemeyişlerini yazar şu ögelere bağlıyarak açıklamak istiyor.

a. Avrupa'da VIII - X yüzyıllarda tarım teknolojisinde meydana gelen değişikler, aynı dönemde Anadolu'da yoktu.

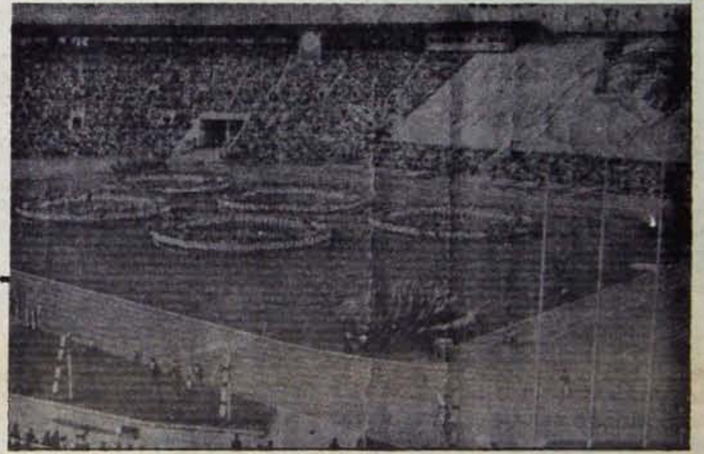
b. Batı'da X. yüzyılda sona eren kavimler göçü ve toprağa yerleşme süreci, Anadolu'da daha uzun zaman sürdü.

c. Avrupa'daki nüfus patlamasının daha uzun zaman Anadolu'da görülmemesi...

Bu yapının yarattığı, toprak, devlet, şehir örgütlenmesi ile toplumsal siyasal ideloloji sonraki bölümlerde tartışılıyor. Yazar Avrupa siyasal düşününde Osmanlı olgusunun nasıl ele alındığını XV. yüzyıldan itibaren seyahatnamelerinden başlayıp felsefi eserleri izleyerek sergiliyor. Despotik devlet' kavramının yenicağdan itibaren, Luther, Machiavelli ve Montesquieu'nün kaleminde tartışılması (her üçü de Osmanlıları ele almıştı) bu kavramın ilginç karşılaştırmalarla ele alınmasını sağlamış.

'Osmanlı Toplumsal Düzeni" bir tarihçinin yapıtı değildir. Bu eser bir tarih olmak iddiasında da değil... Burada ilginç bir üslupla tarih sosyolojisi yapılıyor ve Türkiye tarihinin odak noktaları, toplum ve devlet ideolojisi tutarlı bir siyaset felsefesinin ışığı altında inceleniyor.

Kuruluş ve Yükseliş Döneminde Osmanlı Toplumsal Düzeni A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 428, Ank. 1979.

Spartakiad oyunları Moskova'nın Lenin Stadı'nda açılıyor

Yedinci Sovyet Spartakiadı sona erdi

5 Temmuz'dan bu yana sürmekte olan ve bu yıl ilk kez uluslararası bir spor yarışması olarak düzenlenen 7. Sovyet Spartakiad oyunları, Maraton yarışması ile sona erdi.

Spartakiad oyunları sosyalist ülkelerde düzenlenen spor yarışmaları. Bu yarışmalara ülkenin tüm sporcuları katılıyor. Öyle ki şimdiye değin sosyalist ülkelerde bu oyunlarda yarışmalara katılan sporcuların sayıları milyonları çoktan aşmış durumda.

Sovyetler Birliği'nde düzenlenen Spartakiad oyunları bu yıl ilk kez uluslararası bir yarışma biçiminde düzenlendi. Sporun uluslar arasında barış ve kardeşliğin bir temeli olması amacını güdüyor son uluslararası Spartakiad oyunları.

7. Sovyet Spartakiad oyunları, 90 ayrı ülkeden gelen sporcunun katılımıyla gerçekleşti. Oyunların bir diğer özelliği de önümüzdeki yıl Moskova'da yapılacak olan 22. Olimpiyat oyunları öncesinde en önemli organizasyon olmasıydı. Ayrıca Spartakiad oyunları daha şimdiden tamamlanmış olan 1980 Olimpiyatları tesislerinde yapıldı. Böylece olimpiyatlardan daha bir yıl önce oyunların örgütlenmesi ve tesislerin durumunun da denetlenmesi sağlanmış oldu.

Öte yandan diğer sosyalist ülkelerde düzenlenen Spartakiad'lar da ya sürmekte ya da tamamlanmış durumda. Dünya sosyalist ülkelerinin gençleri bu yılki Spartakiad'larda sosyalizmin insan bedeninin gelişmesine yaptığı katkıları, sosyalizmin insanı nasıl geliştirdiğini bir kez daha kanıtladılar.

Macaristan'da bir hafta

Macaristan emekçileri gelişmiş sosyalist toplum yolunda

Budapeşte Radyosu'nun, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı için açmış olduğu yarışma sonucu, bir haftalık süreyle Macaristan'da misafir edilen arkadaşımız İsmail Koç'un, Macaristan'ın sosyalist kuruluşundaki gelişmeler hakkında derlediği sayısal bilgileri ve gözlemlerini Yürüyüş okurlarına aktarıyoruz.

●

Macaristan, Türkiye'nin sekizde biri büyüklüğündeki topraklar üzerinde 10 milyon 625 bin nüfuslu sosyalist bir ülke. Kişi başına düşen yıllık geliri 2500 dolar. Nüfusun 2 milyonluk bölümünü, 15 yaşın altındaki çocuklar, 2 milyon 200 binlik bölümünü de, emekli yaşını doldurmuş yaşlılar teşkil ediyor. Çalışma çağındaki 6 milyon 370 bin insandan, kadın-erkek toplam 4 milyon 800 bin kişi çalışabiliyor. Çalışanların içinde, kadın işçi ve emekçi oranı, yüzde 40'ın üzerinde. Çalışma çağı kapsamında 500 bin öğrenci, 750 bin kadar çalışmayan ev kadını bulunuyor. Çalışanların yüzde 35'i sanayide, yüzde 8'i inşaat sektöründe, yüzde 21'i tarımda, yüzde 8'i ulaşım ve haberleşme sektöründe, yüzde 9'u ticaret sektöründe, yüzde 18'i genel hizmetlerde bulunuyor.

Macaristan'da ücretler, ortalama olarak 3000- 8000 Forints arasında değişmektedir. Bir kilo et 50 - 60 forints, bir tavuk 30 - 50 forints'e satılıyor. Her 1000 kişiye 61 otomobil, 240 buzdolabı, 235 çamaşır makinesi, 240 radyo, 233 televizyon düşüyor.

1976 yılında 93 bin yeni konut yapılmış. Bu konutlar, üretim kooperatifleri, bankalar ve devlet tarafından yaptırılıyor. Devlet tarafından yaptırılan konutların metre karesine 6 forints kira ödeniyor. Evlerin kiralanmasında, ailelerin ihtiyaçları göz önünde tutulmakta, çocuklu ailelere ve daha kötü konutlarda oturanlara öncelik tanınmakta. Üyesi oldukları kooperatifler veya bankalar aracılığı ile konut yaptıranlar, bu konutların sahipleri de olabiliyorlar.

1976 yılında 90 milyon kitap, 818 milyon günlük gazete, (bir günde 2 milyon 250 bin baskı sayısı) 407 milyon periyodik yayın basımı yapılmış Macaristan'da. Kişi başına düşen yıllık kağıt tüketimi ise 60 kg.. Aynı yılın sinema seyirci sayısı 74 milyon, tiyatro seyirci sayısı 6.3 milyon, konser izleyici sayısı 1 milyon 100 bin olmuştur.

5054 adedi yerel kütüphane, 5440 adedi sendikalara ait olmak üzere, 35 milyon adet kitap ihtiva eden 10 binin üzerinde kütüphane bulunuyor. Bu kütüphanelerden yılda 55 milyon kitap alınıyor. 1978 yılında, 384'ü Macar, 316'sı yabancı yazar olmak üzere, toplam 780 yazara ait eserler için, 17 milyon kitap basılmıştır.

Macaristan'da, 2752'si futbol klübü olmak üzere, 11.296 spor kulübü bulunuyor. 440 bin sporcudan 132 bini futbolcudur. 3289 futbol sahası, 1816 kapalı salon, 332 yüzme havuzu, 1148 voleybol sahası, 2544 el topu sahası, 711 tenis kortu ve diğer tesisleri, sporun yaygınlaşmasını ve herkese spor yapma imkanlarını sağlamaktadır.

Macaristan'ın 1976 yılı ihracatı 2 milyar 935 milyon dolar, ithalatı 2 milyar 507 milyon dolar olmuştur. Dış ticaretin yüzde 65 - 70'i, sosyalist ülkelerle yapılıyor. Federal Almanya, Avusturya ve İtalya'da dış ticaretteki önemli diğer ülkeler.

Macaristan Parlamentosu ise 360 kişiden oluşuyor. Milletvekillerinin yüzde 40'ı sanayi işçisi, yüzde 10'u köylü temsilcileri.

Sosyalizmin kuruluşunu gerçekleştiren Macar işçi ve emekçileri, kazanımlarını ve mutluluklarını artırma çabalarını başarıyla sürdürüyorlar.

BU AŞAMADA

●

Sofya'ya doğru: Ruhi Su ve öteki sanatçılarımızla

Şükran Kurdakul

Sofya'ya gelirken hava alanında Ruhi Su'ya rasladım. Ruhi, Sümeyra ve "Yeni Türkü" üçlüsünü oluşturan Dr. Zerrin Atakan, Dr. Selim Atakan, Derya Köroğlu ile birlikte Bulgaristan'ın Blagoevgrat kentinde düzenlenen "Politik şarkılar Festivali"ne gidiyorlardı.

Eski dostlarla söyleşiye başlayınca hangi kuşağın adamı olduğunu daha iyi anlıyor insan..

1945'lerde her Pazar Ankara Radyosu'nda verdiği dinletilerle tanıdık biz Ruhi'yi. Bir çoklarımızın, uzun yıllar anılarında yankılanan sesi, sazı ve yorumladığı ezgilerle yeni bir coşku dünyası yaratırken bu coşkuya koşut olarak düşündürüyordu.

Bilirsiniz. Neredeyse yüzyıllık tartışmadır.

Sanat ulusal mı olmalı? Evrensel mi?

"Batı kopyacılığı" kavramını dilinden düşürmeyen kimi düşünürlerimiz bile bu soru işaretlerineyanıt aradıkları zaman, aşağı yukarı şu ilkeleri öne sürmüşlerdir.

— Batının tekniğini öğreneceğiz. Ulusal benliğimizi yitirmeden bileşim olanakları arayacağız.

Sorun, şimdi adını - sanını unuttuğumuz üçüncü sınıf "Servet-i fünun"cunun Fransız şiirinden "Sonnet" biçimini alması, ya da Baudelaire'e öykünmesi değildi gerçekte.

Sanatta tek düzelikten, daralmaktan; bilimde yoksunluktan kurtulma sorunuydu.

Ama nasıl?

"Çağdaş Türk Edebiyatı-Meşrutiyet Dönemi"ne aktarmıştım.

Yahya Kemal Paris'te öğrenciyken Jaures'in hayranıymış. Yalnız Jaures'e hayran olsa neyse... Caddeler de enternasyonal söylerken nice duygulandığını anılarında yazıyor.

Şunu demek istiyorum. Cumhuriyet'ten önce de, sonra da devletin büyük yetkiler verdiği birçok düşün, sanat, bilim adamı, neredeyse, tekerleme niteliği alan "batının tekniğini öğreneceğiz. Ulusal benliğimizi yitirmeyeceğiz.." "fetva"sına uyarak, sorunun üstüne gittiler.

Yahya Kemal'de gitti.

Onun gibi, CHP'nin "estetik müşavir" olarak görev verdiği. şair ve milletvekili Ahmet Kutsi Tecer de, şairliğini devletin ideolojisine kaptırıp resmileştiren Behçet Kemal Çağlar gibileri de uygulamada yol-yordam aradılar.

Bir Yahya Kemal şiirindeki "insan" anlayışını düşünün. Bir Nazım Hikmet şiirindeki insan anlayışını...

Bir Ahmet Kutsi Tecer'in Kırsal Kesime bakışını belirten öğeleri anımsayın.. Bir Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun şiirindeki cümbüşü..

Daha 1940'larda bu ayrımın bilincine varmıştı Ruhi. Bu nedenle, Ahmet Kutsi Tecer'in folklor anlayışına karşın, Anadolu yaylasından estiği belli olan boranını oluşturan herşeyde başkalık vardır O'nun.

Ne yapmıştır Ruhi?

Saza güvenmiştir önce..

Alabildiğine güzel ve verimli bir bağlanmadır bu. O saz da yüzyılların birikimi vardır. Yüzyılların can birliği vardır.

Anadolu insanının sevgisine, karşı koyuşuna, bağlanışına, öfkesine, yadsımasına, direncine yansıyan tüm duyarlıkların simgesidir.

Sazının -bir yandan eskiyle bunca ilgili olmasına karşın, yeniye alabildiğine açılma olanaklarını ilk gören adam Ruhi'dir.

1951 tutuklamalarının 53 faslında Harbiye Askeri Cezaevi'nde iki yıl ceza nöbeti tuttum Ruhi ile. Dördüncü koğuş dediğimiz kesimin koridorunda o bitmez tükenmez sabrıyla çalışırken geleceğe -yani bugünlere- hazırlandığının tam bilincindeydi.

Bilir misiniz. Çoklarımızın değerleri en yalına indirmek istediği yaşam koşullarını da içinde taşır cezaevi. Ortak yaşamın en uç sınırlarında içsel özelliklerimizi, bu özelliklerin doğal ürünlerini yitirme tehlikesiyle karşı karşıyayızdır. Bu nedenle, bilimsel çalışmalara ters düşmeyen birlikte yaşama, sanat gibi tekil uğraşlarda, uğraşına tutkuyla bağlananlara zaman zaman acılar verir.

Oyuncu sahnesini, ozan saz şölenlerini özleyecektir.

Ruhi, kalabalıktan uzak olduğu direnç döneminde bu en haklı ve doğal gereksinmeyi bile çalışmaya dönüştürebilen adamdı.

Sazına ve kendi tükenmez pınarının gücüne inandığı için.

Öğrencisi Sümeyra'ya, bu anıları çok genel çizgileriyle yansıtarak, "Hangi düşüncelerin Ruhi'yle çalışmasına etken olduğunu sordum. Konservatuarda, "Şan Bölümü" nde öğrenim gördükten son-ra Ruhi'yi toplumsal içeriğinden soyutlamadan değerlendirdiğini, yaptığı işin işlevine inanarak birlikte çalışmaya başladığını söyledi.

"Kendimiz seçmişsek sanattaki öğretmenin adı ustadır.." dedim.

Gözleri ışıdı.

Türkü söylerken yakından görmedim. Belki öyle ışıyordu gözleri.

"ustaındır..." dedi

Sümeyra da, sazın eskiyle yeni arasındaki yerini görebildiği için yankılanıyor duyarlığımızda.

Bu raslantıdan yararlanarak "YENİ TÜRKÜ" üçlüsünü oluşturan **gençlere çalışma yaşamlarını, ileriye yönelik amaçlarını** sordum.

Atakan'lar da, Derya Köroğlu'da sekiz-on yıllık müzik çalışmalarında daha çok çocuk ezgileri yaptıklarını söylediler. Özellikle Atakan'lar şöyle konuştu:

—Biz müziğin dışında, toplumsal sorunlar karşısında bir bilinçlenme düzeyine geldikçe müziğimizin içeriğini değerlendirmeye yöneldik. Bir süre bir gençlik korosunun çalışmalarına katıldık. Ruhi Su'nun açtığı yol ve öbür ülkelerdeki verimler bize yeni deneyim olanakları kazandırdı.

Bir yıllık çalışma sonucu hazırladığımız uzunçalar çıkmaküzeredir.

Sofya havaalanına indiğimizde "Beni Bulgaristan Yazarlar Birliği'nin temsilcisi karşılamıştı..

Onlar Blagoevgrat kentine gidiyorlardı. Ben hastahaneye.

Ruhi ile Sümeyra'ya kalsa "festivale" gitme olanağı bulabilirdim.

İstemez miydim..

Nitekim başvurdum da. Hastahanenin başhekimi "O infarctus geçirdiği halde coşkudan yerinde duramayan şairi bir de festivale mi göndereceğiz? !" demiş.

N'eylersin. Sonra televizyonda izledim onları.

Onları ve tümünü.

Kendi özellikleri içinde. Sazları, dansları, oyunları, sesleri ve son gece hep birlikte söyledikleri enternasyonal'leri ile.

Afrika-Asya Yazarlar Birliği 6. Kurultayı sırasında, Angola'lı yazarlarla. Antero Abrev, Manuel Jaui, Antonio Cardoso, Aziz Çalışlar...

Aziz Çalışlar izlenimlerini Yürüyüş'e özetledi

Sosyalizmin en genç ülkesinden: ANGOLA

— Afrika-Asya Yazarlar Birliği'nin 6. Kurultayı'na katılmak için Angola'ya gittiniz. Daha önce'de yine bu kurultayla ilgili çalışmalar için Sovyetler Birliği'nde bulundunuz. Angola, sosyalizmin kurulmaya başlandığı en yeni ülkelerden; Sovyetler Birliği ise ilki. Bu ilginç durum dolayısıyla neler söyleyebilirsiniz?

— Hemen söyleyeceğim şey, siyasal devrimin yalnızca bir başlangıç olduğu. Dünyayı ve toplumu ileriye doğru yaratıcı bir şekilde dönüşüme uğratma mücadelesinde, siyasal devrim, hiç kuşkusuz, bu sürecin çok önemli ilk an'ını oluşturuyor; ama, sosyalizmin kurulması yolunda toplumsal yaşamın maddi ve manevi olarak daha ileriye doğru yönlendirilmesi, belki daha da önemli. İşte, sosyalizmin ilk ülkesi, Sovyetler Birliği'nde olsun, sosyalizmin en yeni ülkelerinden Angola da olsun, toplumsal yaşamın düzenli ve amaçlı bir şekilde ileriye doğru götürülmesi mücadelesi, ayrı düzeylerde de olsa, her an sürüyor; bu iki ülkeyi sosyalizmin yaratıcılığında birleştiren en önemli olgusal yan bu. Ne var ki, Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi, toplumun maddi ve manevi olarak böylesine bir süreç içinde çok ileri boyutlara ulaşacak ivmeyi kazanmış olması, sosyalizmin kuruluşuna temellik edecek ön maddi ve teknik altyapının da ileri bir düzeyde gelişmiş olmasına bağlı. Oysa, Angola, sosyalizme geçiş sürecinin daha başında bunun sıkıntısını çekiyor.

— Bunu biraz açıklar mısınız?

— Az gelişmiş ülkelerde sosyalizme geçiş sorunları diye açıklanabilir bu belki de. Ama sorun burda bitmiyor; çünkü, Angola, 500 yıl sömürge olarak yaşamak zorunda bırakılmış bir ülke. Birbirinin bileşken iki yanı olarak, emperyalizm ve sömürgecilik, Angola'nın toplumsal madditeknik altyapısını ezerek, gelişmesini daha baştan önlemiş; ülkeyi maddi ve manevi olarak "kültürsüzleştirdiği" kadar, bunun bir sonucu olarak, insanın yetişmesine de engel olmuş. Bir başka deyişle, "sosyalizmin malzemesi" yetersiz Angola'da. Hele "kadro" yetersizliği, yani "insan malzemesi", başlı başına, çözülmesi gereken en önemli sorunu oluşturuyor; ama, Lenin'in de söylediği gibi, sosyalizm yine bu malzemeye dayanıyor, kuruluş aşamasında.

— Bunun için alınmış önlemler var mı?

— Örneğin, 1979 yılı, "Kadro Yılı" olarak ilân edilmiş; buna "kadro seferberliği" de denilebilir. Çok kısa sürede, kısa dönemli eğitimler sonucu, kadro yetiştirilmeye çalışılıyor. Ne var ki, bütün bu yetersizliklere ve maddi güçlüklere karşın, Angola'da sosyalizmin kurulmasında en büyük güç, yine insan malzemesinin kendisinden, yani, halkla MPLA'nın bütünleşmiş olmasından geliyor.

— Bu başarıya nasıl ulaşılmış?

— Gerçekten büyük bir başarı; çünkü, ülkenin yüzde doksanı MPLA'dan. Bunun birçok nedenleri olabilir. İlki, MPLA'nın daha ulusal kurtuluş mücadelesi sırasında halkla bağıntısını kurmuş olması. Örneğin, savaş sonucu kurtarılan bölgelerde, köylerde MPLA okullar açarak; halka okuma yazma öğretmenin yanısıra, halkı kendi siyasal ideolojisi ve programı doğrultusunda da eğiterek, kendi safında birlikte savaşmasını sağlıyor. İkincisi, hiç kuşkusuz, Lenin'in de Bolşevik Devrimi için söylediği gibi, MPLA'nın kendi davasının haklılığından, halkın MPLA'nın doğrularına inanmış, inandırılmış olmasından geliyor. Üçüncüsü, MPLA'nın doğru, yürekli ve yapıcı bir şekilde hareket etmiş olmasının yanısıra, ülkenin toplumsal gerçekliğini de çok iyi değerlendirerek hareket etmiş olmasından; bir başka deyişle, kuramsal terminoloji içinde sıkışıp kalmadan, halka kime karşı ve niye karşı olması gerektiğini anlatabilmiş olmasından geliyor. Dördüncüsü, MPLA'nın toplumsal çözümlemeyi çok iyi yaparak, emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme ve ırkçılığa karşı bütün güçleri kendi içinde birleştirebilmiş olması; örneğin, sosyal-demokratları, sosyalistleri ve komünistleri olduğu kadar; beyazları, melezleri ve siyahları da aynı ilkeli birlik çevresinde toplayabilmiş MPLA. Bir ulusal kurtuluş hareketi ve işçi sınıfının partisi olarak nalkın birleşik gücünü işçi sınıfının ideolojisi doğrultusunda kurabilmiş. MPLA'da kendi yanılmazlığını görmüş halk, bunun için de inançla sarılmış ona.

— Angola'da halkın ulusca bütünleşmesi sorunundan söz eder misiniz o halde?

— Ulusca bütünlüğün yeniden kurulması, Angola'nın ulusal kurtuluş savaşından sonra bugün içinde bulunduğu aşama. Şöyle ki, ulusca bütünleşebilme, sosyalizme geçişin de bileşken bir koşulu. Emperyalist-sömürgeci devletlerin Angola'da burjuvaziye bile kurdurtmadıkları ulusal bütünlüğü şimdi işçi sınıfı kurmaya çalışıyor, sosyalizmi kurmaya çalışarak. Çünkü, ekonomik-maddi alt-yapıda bütünlük ve uyum kurulamadıkça, halkın ulusça yeniden kurulmasından da söz edilemez. Öte yandan, emperyalizmin Angola'daki ulusal bütünlüğü bozmak için giriştiği bütün oyunları bu arada saymak gerekir. Örneğin, FNLA ve UNITA gibi sahte ulusal kurtuluş hareketlerinin ve karşı-devrimin bugün bile içten içe körüklenmesi. Sonra, bölgeciliğin, ayrılıkçılığın yeni biçimlerde yaratılmaya çalışılması. Burda, Afrika topraklarının emperyalizmin çıkarları doğrultusunda, ülkedeki bütünlüğün her an etnik nedenlerle bozulacağı şeklinde sınırlara bölünüşünü unutmamak gerekir. Ayrıca, Angola'yı "bağımlı kılmak için bağımsızlık verme" çabalarını, emperyalizme uydu bir "siyah" ya da "beyaz" yönetimi işbaşına getirme girişimlerini, Angola'nın petrol bölgesi Cabinda eyaletinin ülkeden ayırılmaya kalkışılmasını da burda eklemek gerekir. Kısacası, ülkenin bütünlüğünü bozacak her türlü siyasal, ekonomik sabotaj, emperyalist ülkelerce tezgahlanarak, en azından "istikrarsızlık" yaratılmak isteniyor; tıpkı bizde de olduğu gibi. Ne var ki MPLA bu sürekli uyanık olma zorunluluğunun bilincinde; bütün sınıfsal, siyasal, ekonomik, etnik, ırksal ve aşiretler-arası bölünmeleri, işçi sınıfının öncülüğünde, ve yukarda da sözünü ettiğim gibi, halkla bütünleşmiş olarak aşma mücadelesini veriyor. Bu sorun manevi - kültürel yaşamda da görülüyor hiç kuşkusuz.

— Bu açıdan Angola'da edebiyat için neler diyebilirsiniz?

— Nasıl bir partinin devrimi başarıya ulaştırabilmesi için toplumsal çözümlemeyi çok iyi yapması gerekiyorsa, nasıl aydınların sosyalizmi kuramsal olarak çok iyi bilmesi yeterli değil de ülkenin kendi toplumsal gerçeklerini çok iyi değerlendirmesi gerekiyorsa, yazarların ve sanatçıların da aynı şekilde, toplumsal çözümlemeyi çok iyi yapması, kendi ülkesinin insanını çok iyi bilmesi gerekiyor. Bir başka deyişle, devrim için de, devrimci edebiyat için de belki de asl olan o ülkenin toplumsal koşullanma içinde çok iyi çözümleyebilmek, eğer o insanla birlikte devrim yapılacaksa. Ama, devrim sonrasında da yine aynı sorun var. İşte, Angola'da edebiyat da bunu yapmaya çalışıyor, yani, yeni toplumsal ilişkiler içinde, ulusal kimliğine ve kişiliğine, bütünlüğüne kavuşturulmaya çalışılan insanı bulmak ve yaratmak. Bu bana "insanın kişiliği" sorununu çok-boyutlu bir şekilde, yani, siyasal, ekonomik, toplumsal ve tarihsel kökenleriyle birlikte alınmasının önemini düşündürtüyor hemen. Kendimizden örneklendireyim bunu. Söz gelişi, bugün için "kişiliğine kavuşmuş" bir ülke olarak söz edebilir miyiz Türkiye'den? Evet ya da hayır, edebiyatta ve sanatta insanımızın kendi kişiliğine kavuşması ya da kavuşmamış olması sürecini nasıl yansıtabiliriz? Ya da yansıtılmış mıdır bu? Çünkü, ancak belki de bu yolla, her ülke sanatçısının insanlığa ve evrenselliğe katkısından söz edebiliriz.

— Katıldığınız Afrika-Asya yazarlar Birliği Kurultayı çerçevesinde açıklayabilir misiniz bunu?

— Şöyle açıklayabilirim ki, Vietnam ve Etiyopya gibi, yada Sovyetler Birliği ve Küba gibi, yada Filistin ve Namibia gibi, gerek sosyalizmi yeni kurmaya çalışan, gerek uzun yıllar önce kurmuş, gerekse sosyalizmi kurmak için bugün savaş veren bütün ülkelerden yazarlar, insanın maddi ve manevi kurtuluşunu aynı bağlam içinde, yani, emperyalizme ve her türlü dünyasaltoplumsal kötülüğe ve gericiliğe karşı mücadelede, yani, devrimsel mücadeleyle insanın kendini olumlayışında görmekte. Böylesine bir mücadele ise her ülkede kendine özgü koşulları içeriyor. Söz gelişi, bu mücadele Angola gibi ülkelerde sıcaklığını korurken, Türkiye gibi ülkelerde soğuklaştırılmış durumda. Ama, koşullar ne olursa olsun, insanın devrimsel mücadele içinde kendini olumlayarak, kendi gerçek kimliğine ve benliğine kavuşması sorunu değişmiyor. Buysa, ortak evrensel insanlık kültürüne her ülkenin kendi katkısı demektir. İşte, uluslararası dayanışmanın başlıca bir gereği de bu oluyor.